

ŽENY A MUŽI V PARDUBICKÉM KRAJI

Veronika Tichá, Hedvika Fialová

Workshop projektu Krajská rodinná politika,
13. 11. 2019, Chrudim

Obsah publikace

Shrnutí hlavních poznatků

1. Demografické charakteristiky
2. Vzdělání a vzdělávání
3. Ekonomická aktivita
4. Zdravotní péče
5. Sociální zabezpečení
6. Domácnosti a bydlení
7. Volnočasové aktivity
8. Kriminalita, závislosti, dopravní nehody
9. Volby
10. Dokumenty zaměřené na genderovou problematiku

Tabulková příloha

- obdobné publikace byly zpracovány a na konci října 2019 vydány ve všech krajích

- k dispozici na www.czso.cz

- texty jsou doplněné tabulkami, grafy, kartogramy

- územní pohled: kraje, okresy, správní obvody ORP

- časové hledisko: poslední dostupná data, časová řada

Zdroje dat

DATA ČSÚ

- **Demografické statistiky ČSÚ** – věkové složení obyvatelstva, úmrtnostní tabulky, naděje dožití
- **Sčítání lidu, domů a bytů 2011** – rodinný stav, národnost, víra, ekonomická aktivita, dojíždka, domácnosti
- **Další:** Výběrové šetření pracovních sil (ekonomická aktivita), volební statistiky, Výběrové šetření o informačních technologiích v domácnostech

EXTERNÍ ZDROJE DAT

- **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** – data o školách
- **Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR** – Národní registr hrazených zdravotních služeb, Národní onkologický registr, Informační systém Pracovní neschopnosti
- **Ministerstvo práce a sociálních věcí** – informační systém o průměrném výdělku, nezaměstnanost, dávky, pobytové sociální služby, důchody
- **Další:** Česká unie sportu, Policejní prezidium ČR (kriminalita, dopravní nehody)

Shrnutí hlavních poznatků – demografie, vzdělanost

- **Zastoupení žen** v populaci v čase mírně klesá, ke konci roku 2018 se na celkovém počtu obyvatel kraje podílely 50,4 % (před patnácti lety 51,1 %).
- **Střední délka života** se prodlužuje, a to rychleji u mužů (od roku 2001 v kraji o 3,6 roku na 76,5 roku) než u žen (o 3,3 roku na 82,3 let). Naděje dožití mužů v kraji je přitom 4. nejvyšší a žen 6. nejvyšší v mezikrajském srovnání.
- Populace žen se ve srovnání s muži v kraji (podle sčítání lidu 2011) vyznačuje:
 - nižším podílem svobodných,
 - vyšším podílem věřících osob,
 - nižším zastoupením bydlících ve své rodné obci.
- V posledních 10 letech v kraji připadalo na 100 **narozených** dívek v průměru 105 chlapců. Průměrný **věk prvorodiček** v kraji v roce 2018 (28,5 roku) byl 5. nejnižší. Průměrný **věk při prvním sňatku** u mužů (31,8 roku) i u žen (29,1 let) byl 2. nejnižší mezi kraji za Krajem Vysočina.
- Mezi **stěhujícími se** uvnitř kraje dlouhodobě převládají ženy (v roce 2018 z 54 %), zahraničnímu stěhování dominují muži (na kladném saldu zahraniční migrace se v roce 2018 podíleli 66 %). Zahraniční stěhování přispívá k početnímu růstu populace kraje trvale od roku 2004; na celkovém počtu **cizinců** v kraji ke konci roku 2018 se muži podíleli 59 % (4. nejvyšší podíl mezi kraji).
- Úroveň **vzdělanosti** v kraji má rostoucí tendenci, a to zejména u žen. Snižuje se počet žen, které mají pouze základní vzdělání, či nemají žádné vzdělání. Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel naopak v kraji nadále roste (rychleji u žen), stále však nedosahuje průměru ČR.

Shrnutí hlavních poznatků – ekonomická aktivita

- **Míra ekonomické aktivity** žen dlouhodobě zaostává za mírou EA mužů, rozdíl se však postupně snižuje. V roce 2018 byla míra EA mužů v kraji (68 %) devátá v mezikrajském srovnání, naproti tomu míra EA žen (53 %) se řadila na čtvrtou nejvyšší pozici mezi kraji.
- Úroveň **mezd** mužů je oproti ženám dlouhodobě vyšší. V podnikatelské sféře byl v kraji v roce 2018 medián mezd mužů ve srovnání s mediánem mezd žen vyšší o 21 %, v nepodnikatelské sféře byl medián platů u mužů vyšší než u žen o 14 %. Medián mezd i platů (především u mužů) patří k nejnižším mezi kraji.
- Podle sčítání lidu 2011 ženy častěji než muži **dojížděly** za prací na kratší vzdálenosti, muži naproti tomu častěji vyjížděli do jiných krajů a do zahraničí. Muži i ženy nejčastěji cestovali za prací mimo obec bydliště osobním automobilem. Ženy častěji než muži využívaly autobus a osobní auto jako spolucestující.
- **Nezaměstnanost** v kraji v posledních pěti letech neustále klesá a u mužů i žen je jedna z nejnižších v mezikrajském srovnání (ke konci roku 2018 u obou pohlaví 3. nejnižší za Prahou a Plzeňským krajem). U mužů se mnohem zřetelněji projevují sezónní výkyvy spojené s nárůstem nezaměstnanosti především v zimních měsících. Ženy jsou na úřadech práce evidovány v průměru delší dobu než muži.

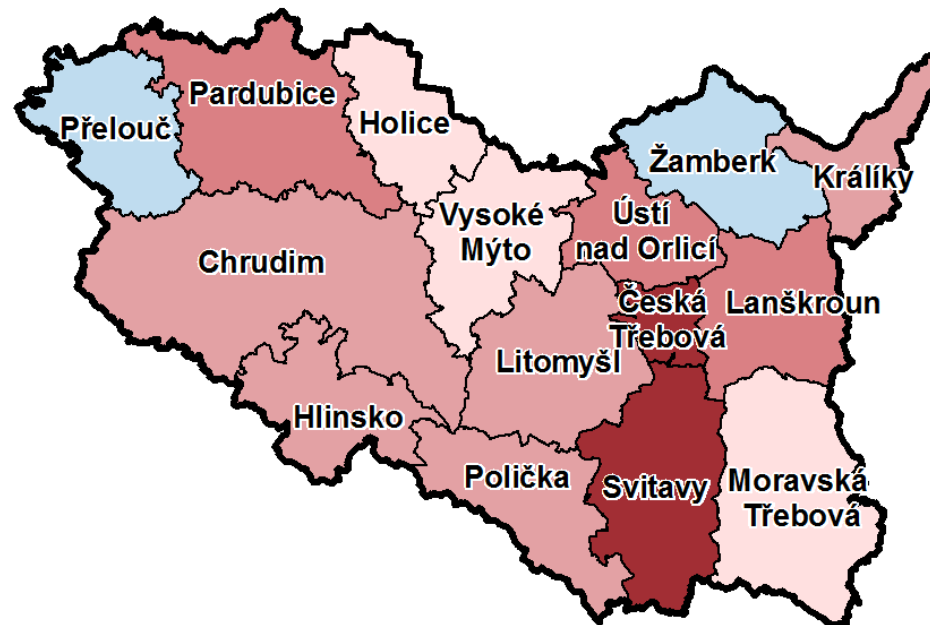
Shrnutí hlavních poznatků – zdravotní péče, sociální zabezpečení

- Zařízení **ambulantní péče** navštěvují častěji ženy než muži, průměrný počet návštěv u obou pohlaví roste. Průměrná **ošetřovací doba** hospitalizovaných v nemocnicích akutní péče je u žen dlouhodobě kratší.
- V kraji je zvýšený výskyt **hypertenzní nemoci** u obou pohlaví, ženy přitom mezi pacienty tvoří vyšší podíl. **Ischemické nemoci srdeční** se naopak týkají většího počtu mužů, přičemž výskyt těchto nemocí v kraji patří v mezikrajském srovnání k nejnižším. Počet **diabetiků** stále roste (rychleji u mužů).
- Průměrné **starobní důchody** žen dlouhodobě zaostávají za důchody mužů (v kraji v roce 2018 o 2 250 Kč), přičemž rozdíl se postupně zvyšuje. V mezikrajském srovnání podílu příjemců **předčasného starobního důchodu** (na všech příjemcích starobního důchodu) se ženy v kraji zařadily na třetí nejvyšší pozici, muži ještě o stupeň výše.

Shrnutí hlavních poznatků – domácnosti, ICT, kriminalita, volby

- Pardubický kraj zaujímal při sčítání lidu 2011 podílem **domácností** jednotlivců na všech hospodařících domácnostech (v případě mužů i žen) čtvrtou nejnižší příčku v mezikrajském srovnání. Z celkového počtu 18,4 tis. ekonomicky závislých dětí žijících v kraji v roce 2011 v neúplných rodinách jich 84 % žilo s matkou a 16 % s otcem (podíly přibližně odpovídající republikovým hodnotám).
- Muži využívají **internet** v průměru častěji než ženy. Nadprůměrně jsou v kraji mezi muži i ženami zastoupeni uživatelé internetového bankovníctví i nakupující na internetu. Zatímco ženy mnohem častěji oproti mužům vyhledávají na internetu informace o zdraví, muži se naopak častěji věnují internetovému hraní her. Zastoupení internetových hráčů však v kraji patří k nejnižším v mezikrajském srovnání.
- **Kriminalita** vyjádřená počtem objasněných skutků na 1 000 obyvatel za roky 2016–2018 byla v Pardubickém kraji u žen pětkrát nižší než u mužů; v mezikrajském srovnání byla kriminalita mužů v kraji druhá nejnižší, u žen třetí nejnižší. Podíl žen na celkovém počtu stíhaných osob v kraji vzrostl oproti roku 2010 o více než třetinu.
- Zájem žen kandidovat do zastupitelstev obcí je oproti mužům dlouhodobě nižší a v čase roste jen pozvolna. Při komunálních **volbách** v roce 2018 byl v kraji podíl žen mezi kandidáty (32 %) pátý nejnižší v mezikrajském srovnání, zastoupení žen mezi zvolenými zastupiteli (28 %) bylo šesté nejnižší.

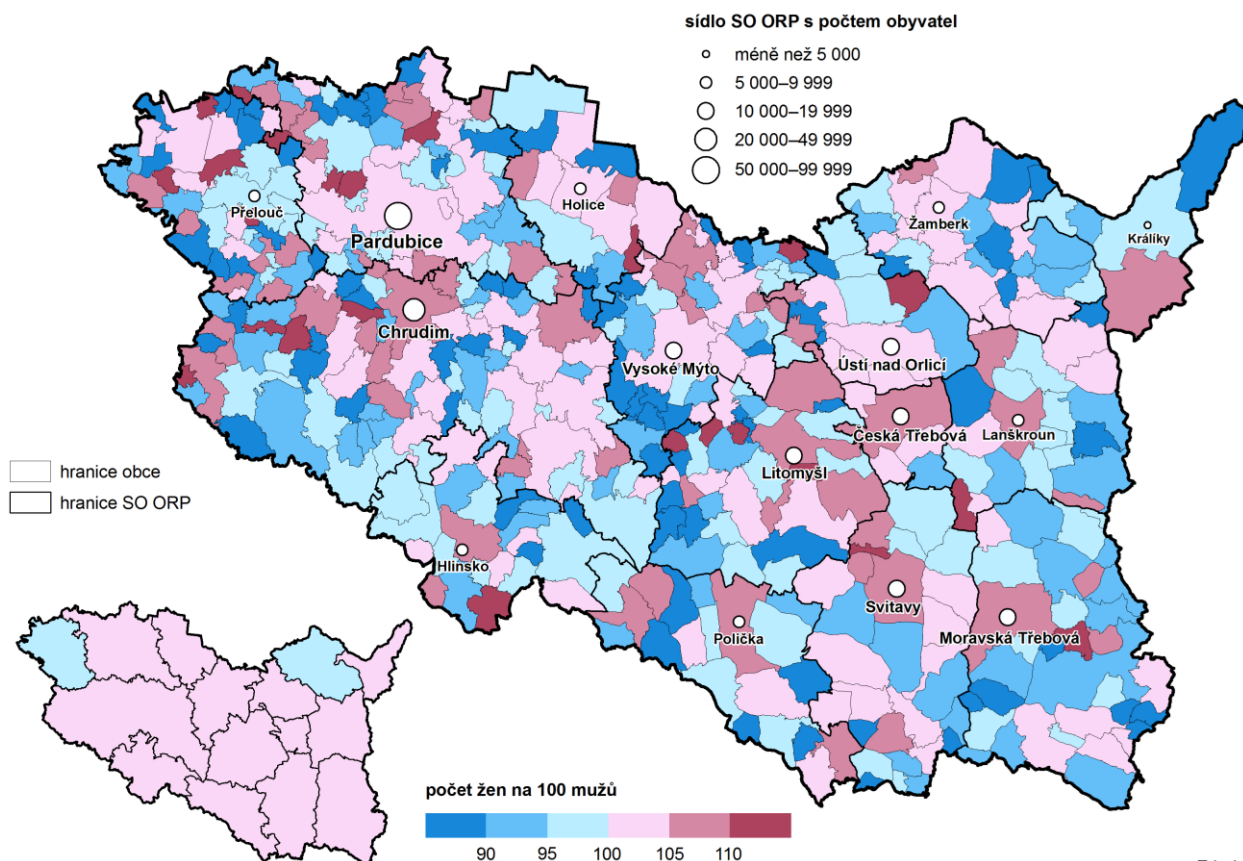
Podrobně k jednotlivým oblastem

Vývoj počtu obyvatel podle pohlaví

- K 31. 12. 2018 žilo v Pardubickém kraji 520 316 obyvatel, což je nejvíce od vzniku kraje v roce 2000. Počet obyvatel kraje roste zejména zásluhou zahraničního stěhování.
- V úhrnu obyvatelstva převažují ženy. Jejich zastoupení v populaci kraje v čase mírně klesá, ke konci roku 2018 se ženy na celkovém počtu obyvatel kraje podílely 50,4 %.

Počet žen na 100 mužů podle obcí a SO ORP Pardubického kraje k 31. 12. 2018

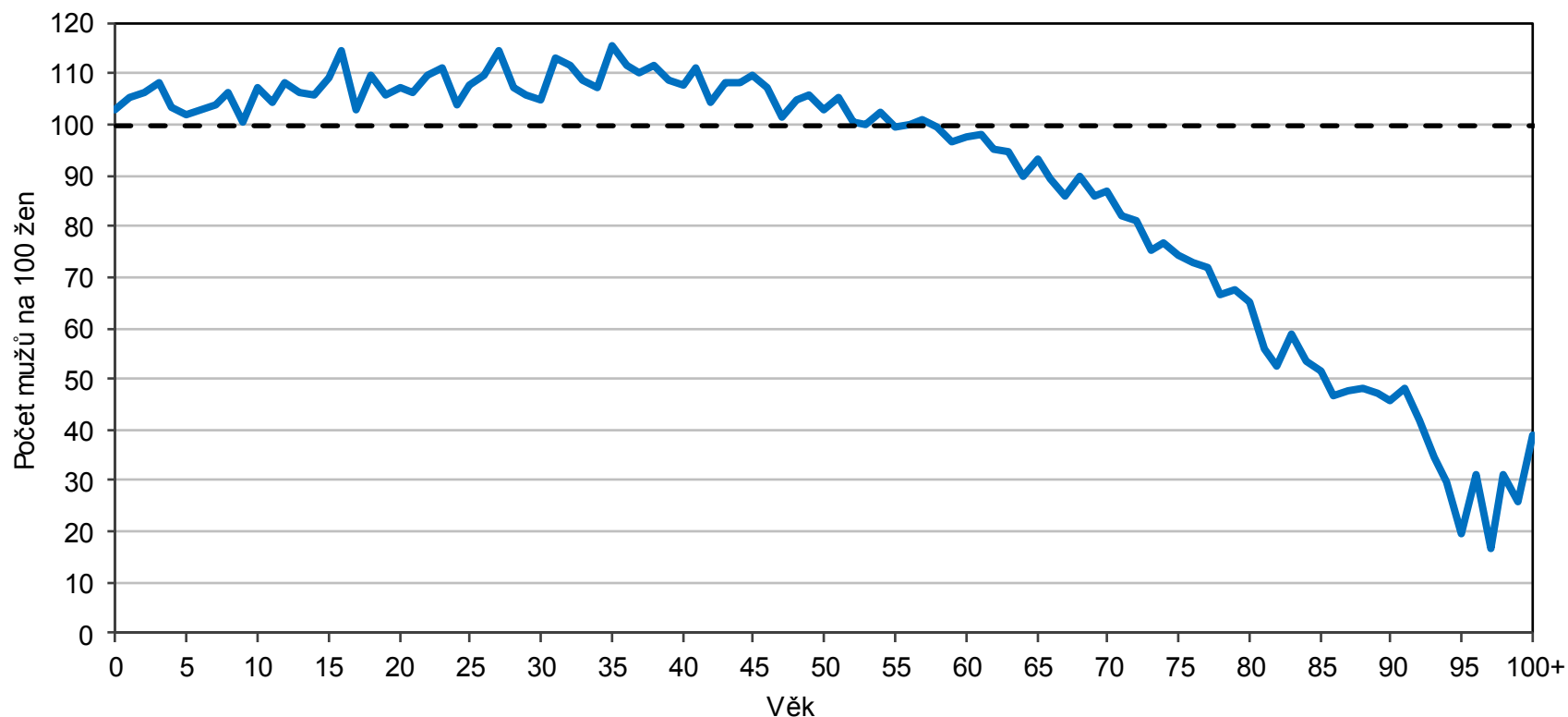

- V téměř třech pětinách obcí v kraji žilo ke konci roku 2018 více mužů než žen.
- Nadpoloviční většinu tvoří ženy ve velikostních kategoriích obcí nad 1 000 obyvatel, v menších obcích převládají mezi obyvateli muži.

Věková struktura

- V populaci jako celku převažují ženy, v podrobnějším třídění podle věku je však pro mladší věkové skupiny typická početní převaha mužů.
- Při narození se poměr pohlaví pohybuje nejčastěji v rozmezí 105 až 106 chlapců na 100 dívek, v Pardubickém kraji nabýval tento index v posledních letech hodnot od 101 do 109.
- V důsledku relativně vyšší úrovně úmrtnosti mužů se počet mužů a žen postupně vyrovnává a ve vyšších věcích již početně převládají ženy.

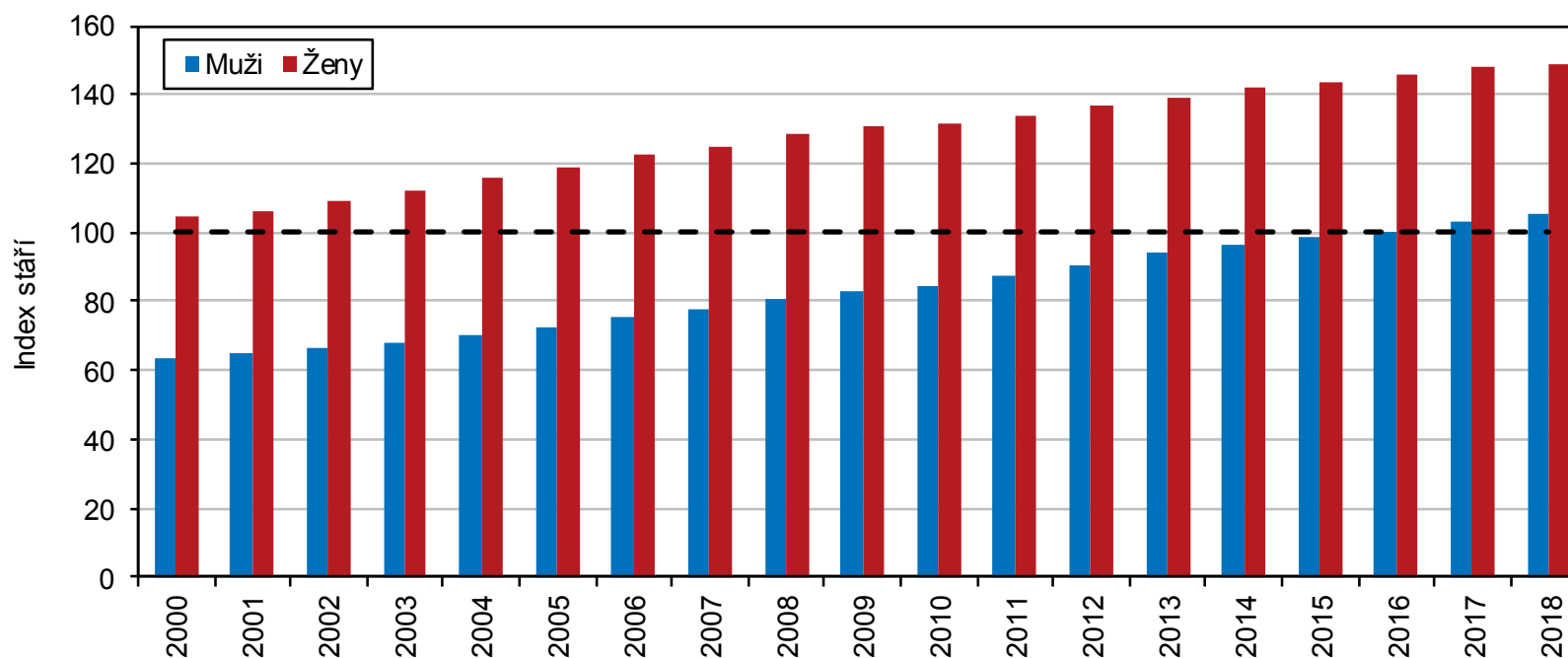
Index maskulinity podle věku v Pardubickém kraji v roce 2018 (k 31. 12.)

Stárnutí populace

- Stárnutí populace pokračuje i přes příznivější vývoj porodnosti v posledních letech. Na 100 dětí do 15 let připadalo v roce 2018 v kraji již 126 seniorů starších 65 let (6. nejnižší hodnota mezi kraji ČR).
- Index stáří žen dosáhl v roce 2018 v Pardubickém kraji hodnoty 149, u mužů 105.

Index stáří podle pohlaví v Pardubickém kraji

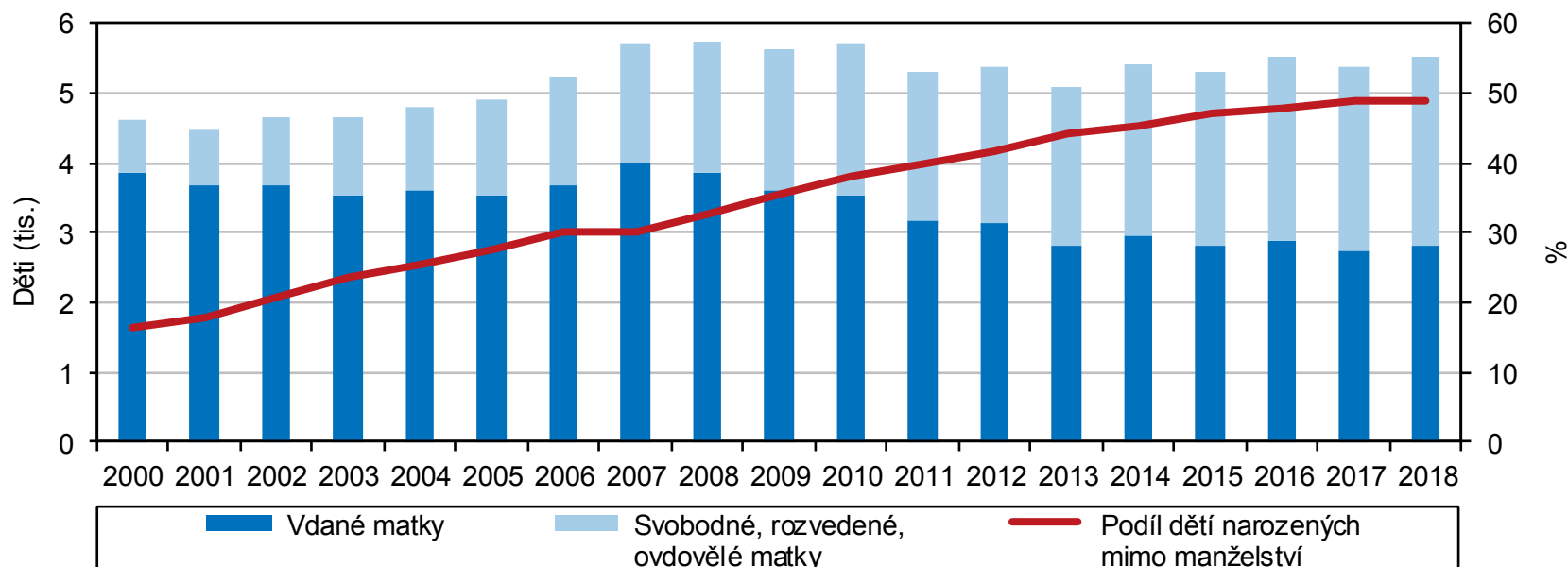

- Za posledních deset let „zestárlo“ obyvatelstvo kraje o 2 roky, průměrný věk žen dosáhl v roce 2018 hodnoty 43,8 roku, mužům bylo v průměru 41,0 let (u obou pohlaví jde o 6. nejnižší hodnotu mezi kraji ČR).

Narození

- V letech 2007 až 2010 došlo v kraji i v celé ČR k oživení porodnosti - v kraji se rodilo okolo 5,7 tis. dětí ročně, v roce 2018 dosáhl počet živě narozených dětí 5,5 tis.
- Dlouhodobě klesá podíl dětí narozených vdaným matkám.
- Mimo manželství se v roce 2018 v kraji narodilo 48,9 % dětí (průměr za ČR byl 48,5 %).
- Úhrnná plodnost žen v Pardubickém kraji dosáhla v roce 2018 hodnoty 1,742 dítěte na jednu ženu (průměr ČR – 1,708).
- Roste průměrný věk matky při narození dítěte (prvorodičkám bylo v roce 2018 v kraji v průměru 28,5 roku, o 6,7 roku více než v roce 1991).

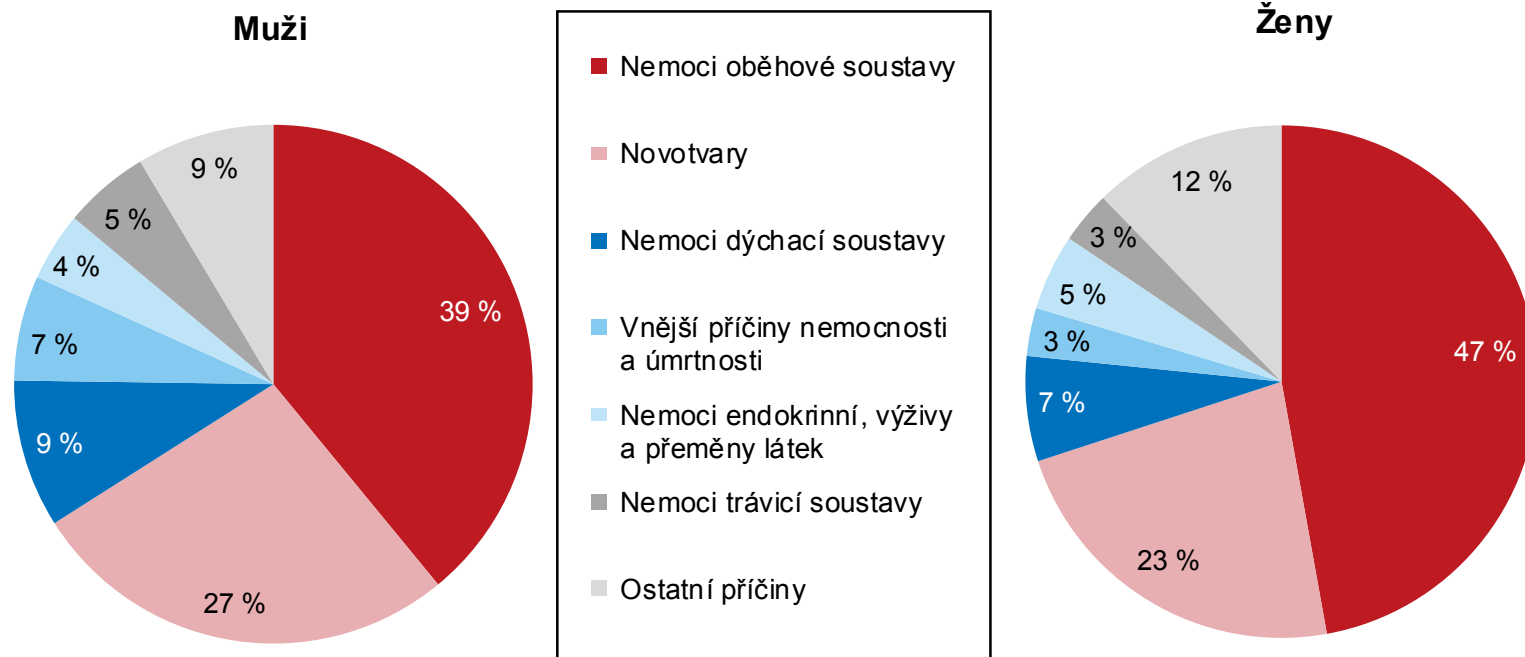
Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Pardubickém kraji

Zemřelí

- V roce 2018 zemřelo v Pardubickém kraji 5,5 tis. osob (nejvíce od roku 1995), na vyšším absolutním počtu zemřelých se podílejí změny ve věkovém složení obyvatelstva a stárnutí populace.
- Pro mužskou část populace je charakteristická vyšší intenzita úmrtnosti ve všech věkových skupinách. Nejvýraznější převaha zemřelých mužů nad ženami je ve věkové skupině 20–29letých (úmrtnost na vnější příčiny).
- Nejčastějšími příčinami úmrtí mužů i žen jsou nemoci oběhové soustavy a novotvary. Ve srovnání s muži tvoří úmrtí na nemoci oběhové soustavy u žen větší podíl na celkovém počtu úmrtí, novotvary naopak menší. V mladém věku do 30 let převažují vnější příčiny.

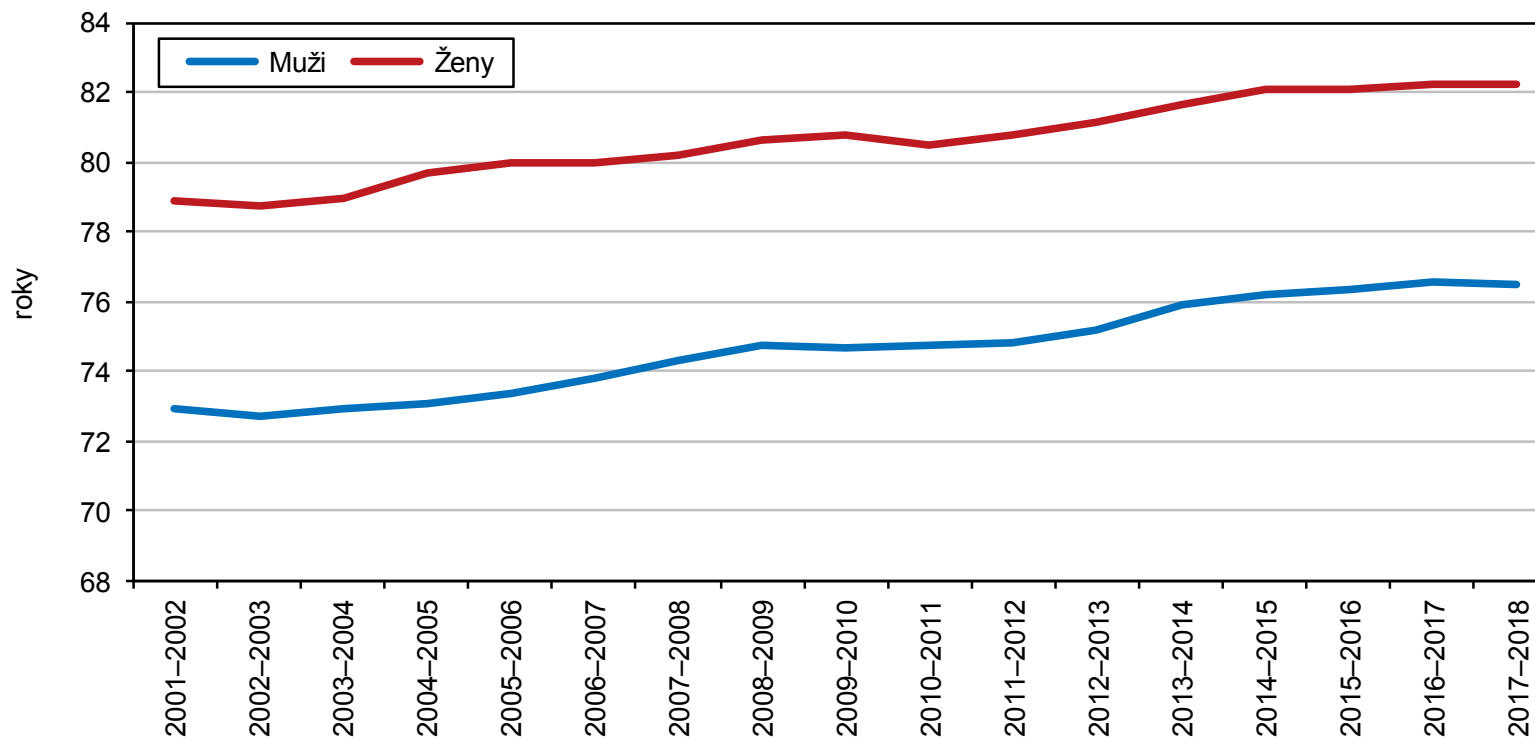
Zemřelí podle pohlaví a příčin smrti v Pardubickém kraji v roce 2018

Naděje dožití

- Hodnoty očekávané délky života mužů i žen v Pardubickém kraji se nacházejí nad republikovým průměrem.
- Chlapec narozený v Pardubickém kraji v roce 2018 se pravděpodobně dožije 76,5 let (4. nejvyšší věk mezi kraji ČR), dívka 82,3 let (6. nejvyšší věk v mezikrajském srovnání).
- Střední délka života se dlouhodobě prodlužuje rychleji u mužů, čímž se snižuje rozdíl v naději dožití mezi muži a ženami (5,7 roku v období 2017–2018).

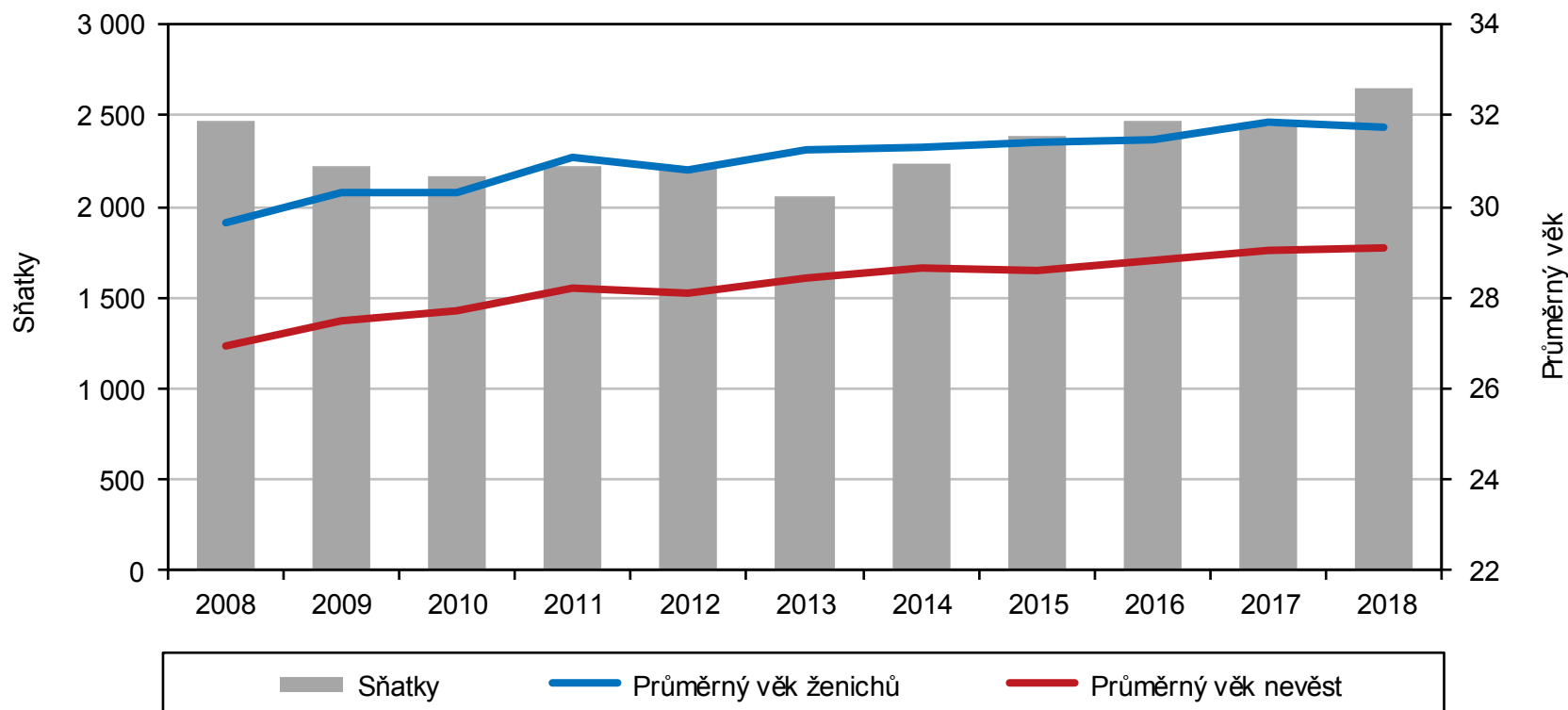
Naděje dožití při narození podle pohlaví v Pardubickém kraji (dvouletá období)

Sňatky

- Počty sňatků v Pardubickém kraji klesaly od počátku 90. let, minima dosáhly v roce 2013 (2 tis.), v následujících letech dochází k mírnému růstu počtu sňatků. V průběhu roku 2018 bylo v kraji uzavřeno 2,6 tis. sňatků.
- Přibližně tři čtvrtiny ženichů i nevěst vstupují do manželství poprvé. Podíl sňatků, v nichž byli oba snoubenci svobodní dosáhl v roce 2018 v kraji 70 % (6. nejvyšší hodnota mezi kraji).
- V souvislosti s odkládáním manželství do vyššího věku roste průměrný věk při sňatku. Svůj první sňatek uzavírali muži v kraji v roce 2018 v průměru v 31,8 letech, ženy pak ve 29,1 letech.

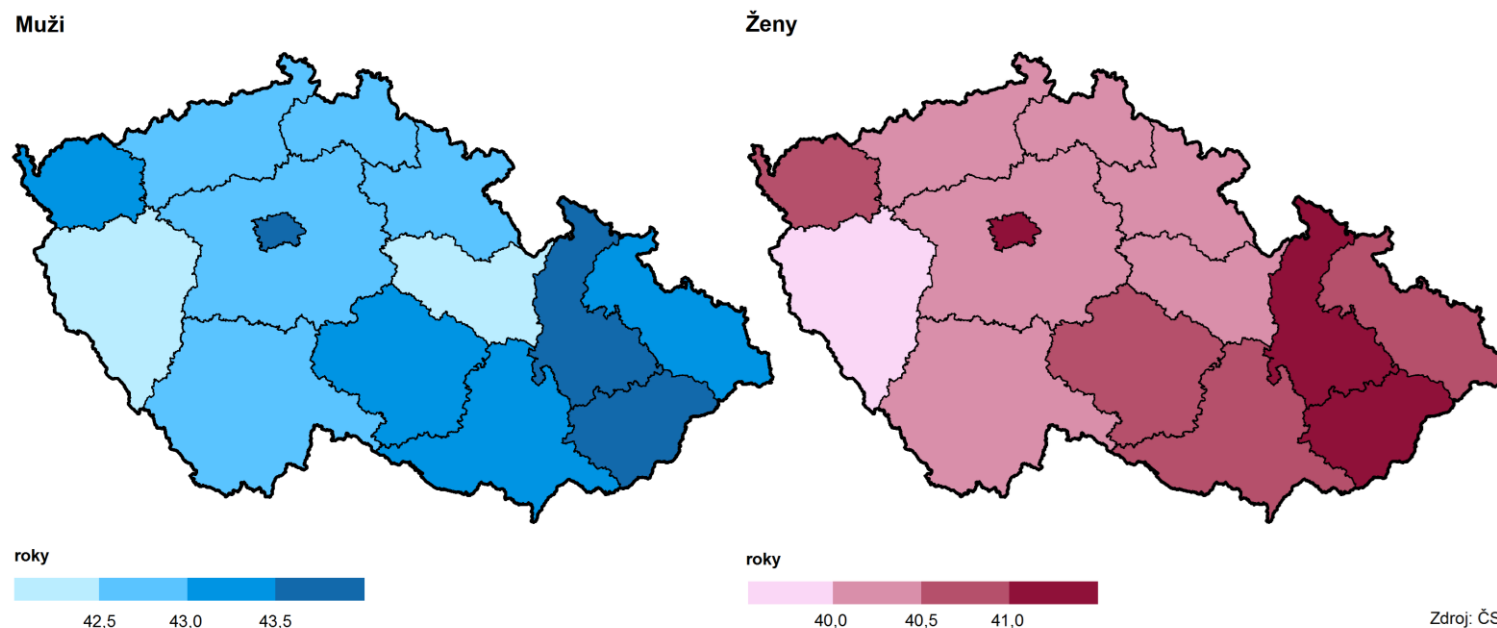
Sňatky a průměrný věk snoubenců při prvním sňatku v Pardubickém kraji

Rozvody

- V roce 2018 bylo v kraji rozvedeno 1,1 tis. manželství, což je nejméně v celé časové řadě od roku 1990.
- Přibližně ve čtyřech pětinach případů se muži i ženy rozváděli poprvé.
- Rozvody s nezletilými dětmi představovaly 60 % z celkového počtu rozvodů (4. nejvyšší hodnota v mezikrajském srovnání).
- Necelá třetina rozvodů se v roce 2018 v kraji týkala manželství trvajících déle než 20 let. V rámci pětiletých délek trvání manželství se dlouhodobě nejvíce manželství rozvádí po 5–9 letech.

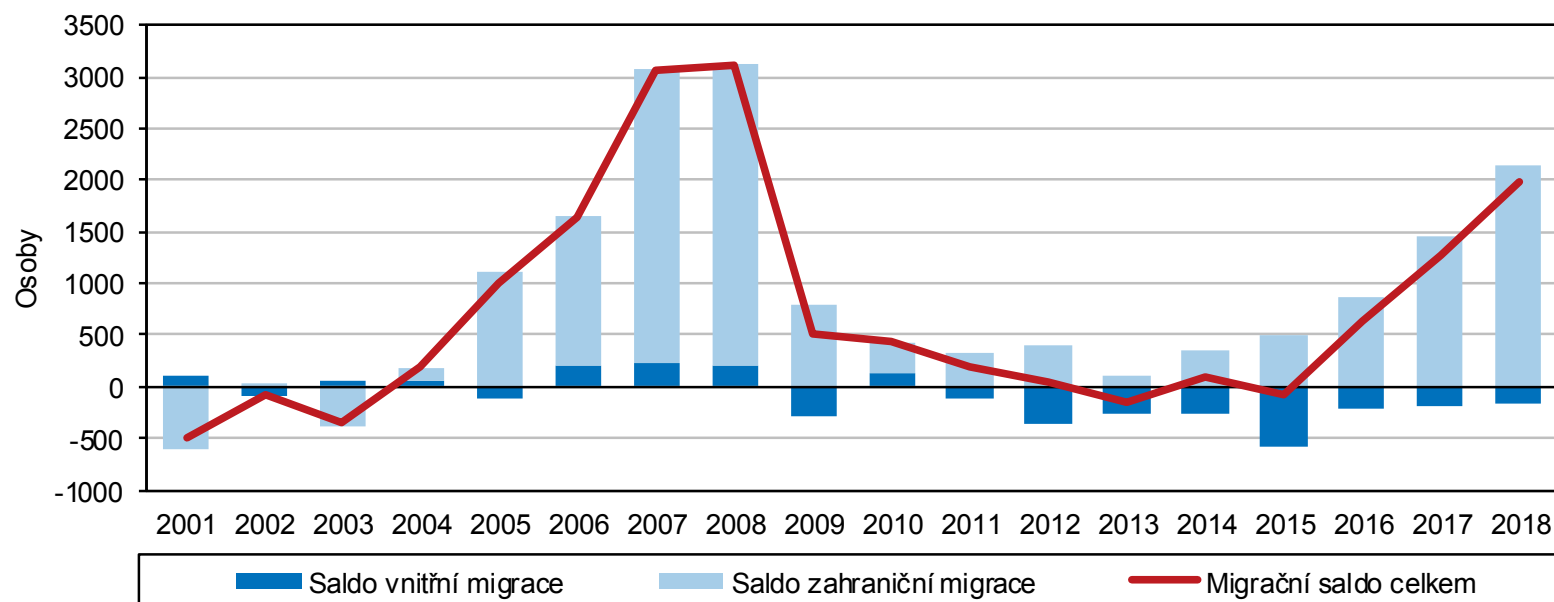
Průměrný věk při prvním rozvodu podle pohlaví a krajů v roce 2018

Stěhování

- Stěhování přispívá k početnímu růstu populace kraje v řadě od roku 2004, výjimkou byly pouze roky 2013 a 2015.
- Saldo zahraniční migrace dosahuje v kraji kladných hodnot trvale již od roku 2004, naproti tomu tzv. vnitřní migrací (přes hranici kraje v rámci ČR) kraj obyvatele již od roku 2011 ztrácí.
- V průběhu roku 2018 vzrostl počet obyvatel Pardubického kraje díky stěhování téměř o 2 tisíce osob, z nich 68 % tvořili muži.
- Přírůstek obyvatel stěhováním se zahraničím činil v roce 2018 v kraji 2,1 tis. osob (muži tvořili 66 %), vnitřním stěhováním na území ČR kraj o 159 obyvatel přišel.

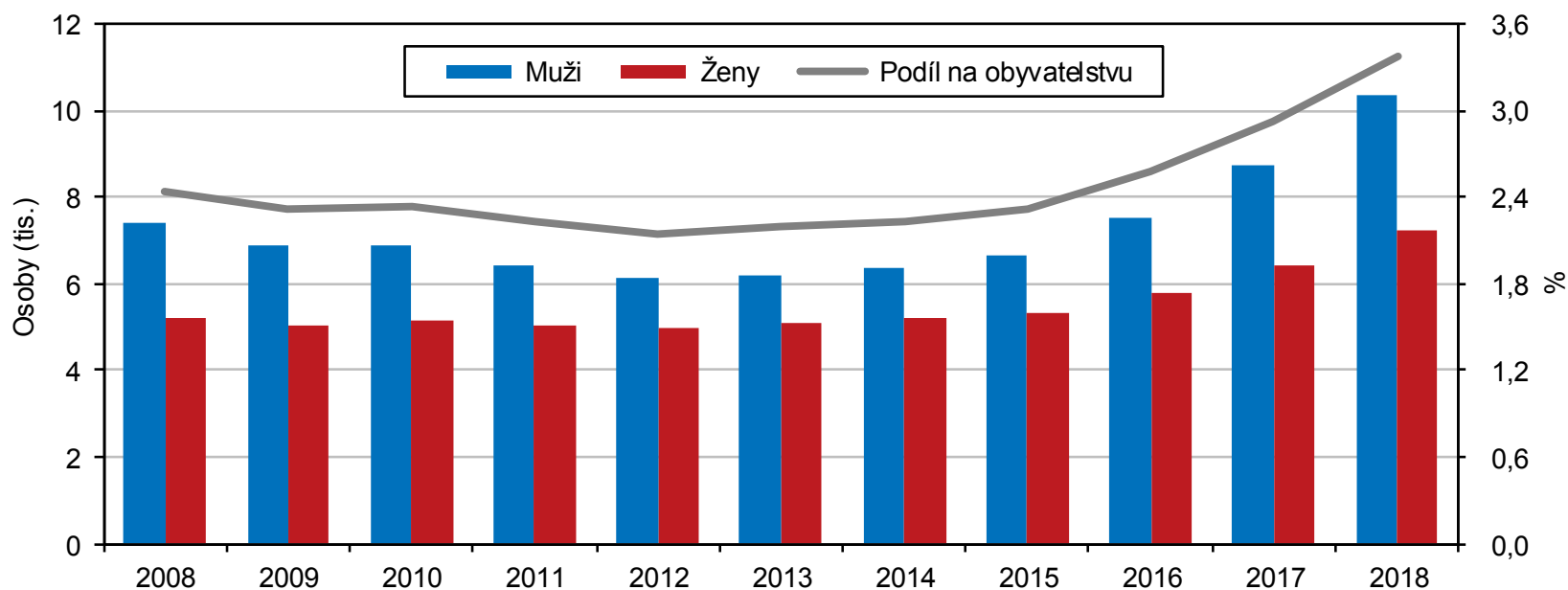
Stěhování v Pardubickém kraji

Cizinci

- V Pardubickém kraji ke konci roku 2018 žilo 17,6 tis. cizinců (občané cizích zemí s povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu, bez azylantů), což byl nejvyšší zaznamenaný počet za dobu existence kraje.
- Cizinci pobývající na území kraje tvoří 3,4 % krajské populace (8. nejvyšší podíl mezi kraji) a 3,1 % z celkového počtu cizinců žijících v ČR.
- Mezi cizinci převažují muži, v roce 2018 tvořili 59 % (4. nejvyšší hodnota mezi kraji).

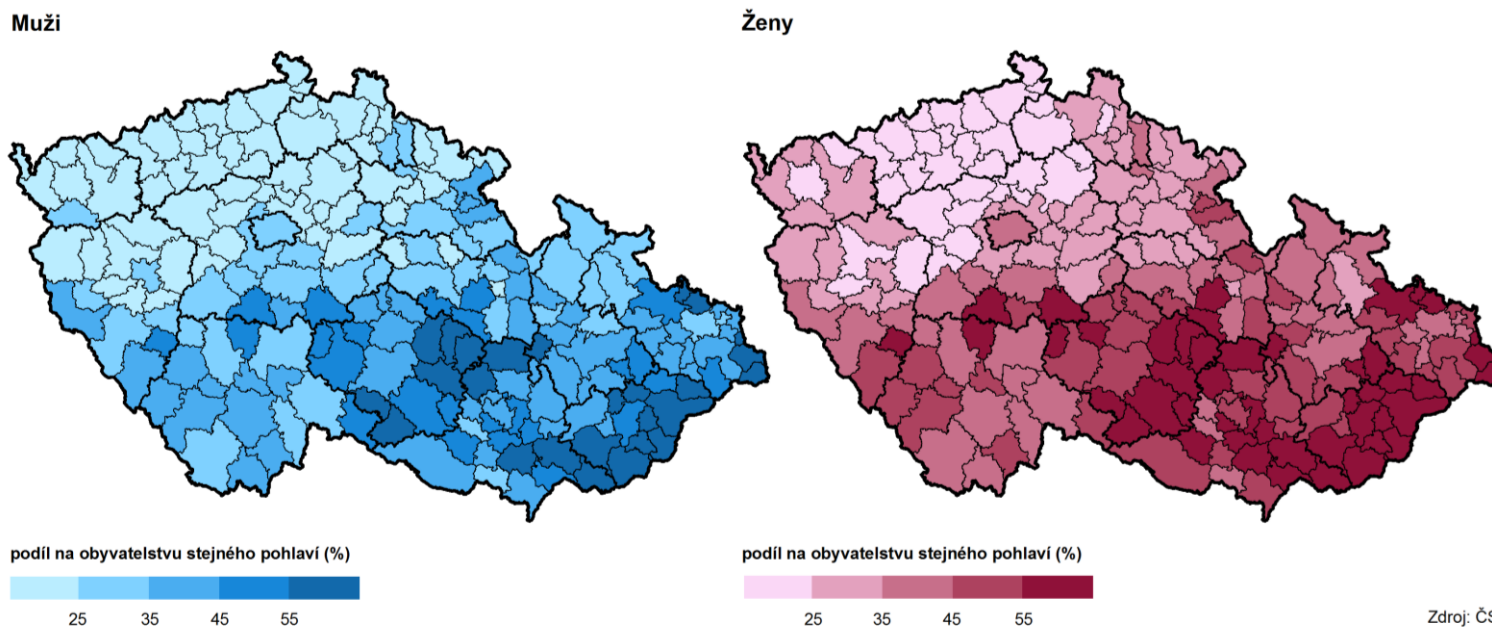
Cizinci (bez osob s platným azylem) v Pardubickém kraji (stav k 31. 12.)

Rodinný stav, národnost, víra

- data Sčítání lidu, domů a bytů 2011, zodpovězení otázky na národnost a náboženství nepovinné
- Podíl ženatých mužů a vdaných žen v populaci kraje byl podle dat sčítání vyrovnaný (45 % ženatých, 43 % vdaných).
- Podíl svobodných mužů byl o 10 procentních bodů vyšší než podíl svobodných žen (44 % oproti 34 %).
- K české národnosti se při sčítání přihlásilo 95 % mužů a 96 % žen (z osob, které na otázku odpověděly).
- Za věřící se podle výsledků SLDB označilo 33 % mužů a 39 % žen (z těch, kteří na otázku odpověděli).

Věřící obyvatelstvo podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011 (z osob s uvedeným vztahem k víře)

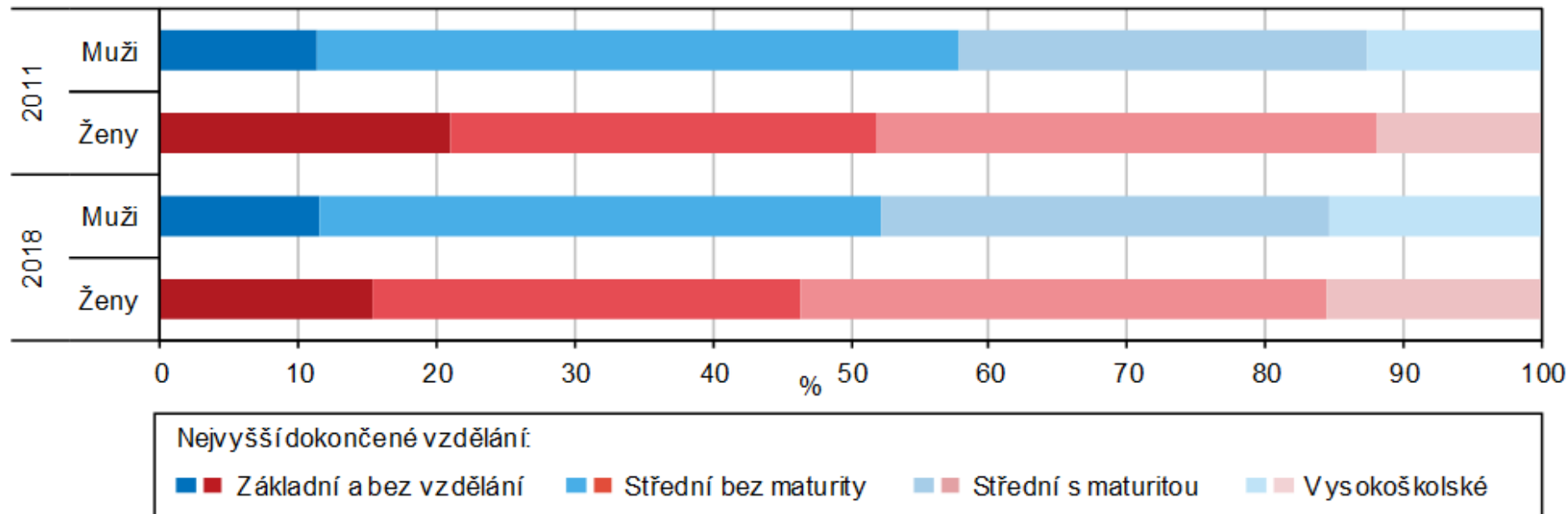

Vzdělanost

- Vzdělanost populace celkově roste, zejména pak u žen.
- V kraji se snížil podíl žen, které nezískaly vyšší než základní vzdělání (z 21 % v roce 2011 na 15 % v roce 2018).
- Vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v kraji přibylo. Podíl vysokoškolsky vzdělaných mužů se zvýšil z 13 % v roce 2011 na 15 % v roce 2018. U žen ve stejném období tento podíl vzrostl z 12 % na 16 %.

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví a vzdělání v Pardubickém kraji

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

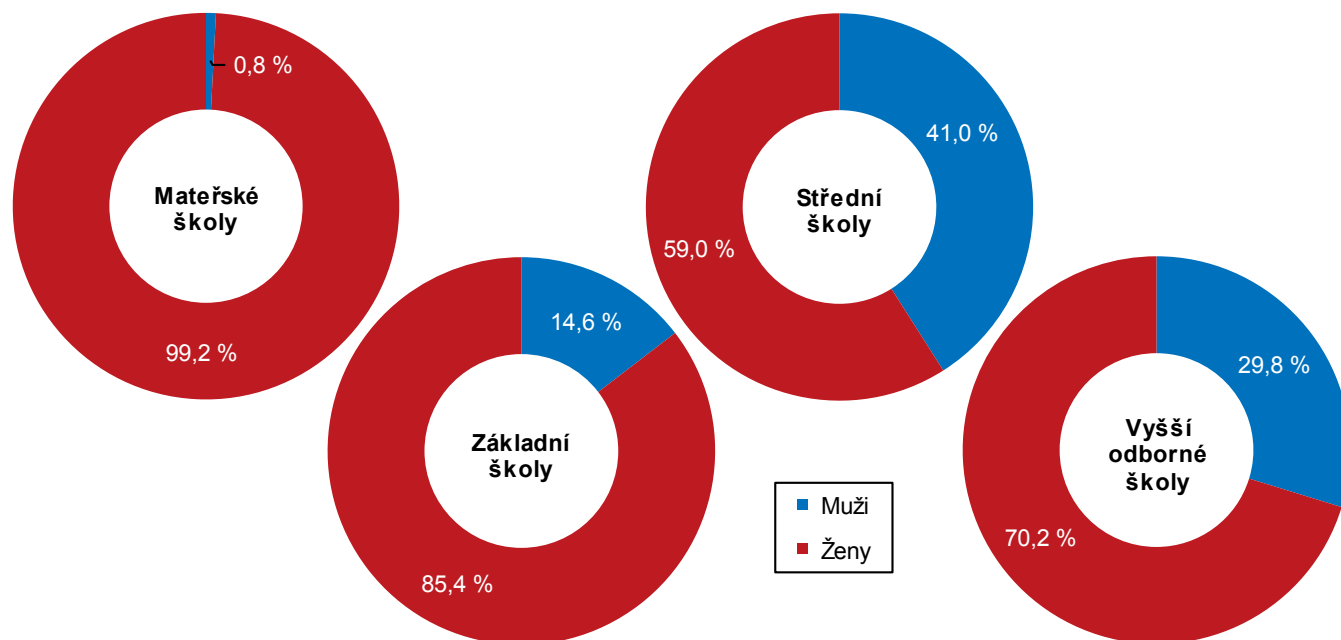

Učitelé podle pohlaví

- Většinu učitelů v mateřských školách tvoří ženy, ve školním roce 2018/19 zaujímaly 99,2 % ze všech učitelů mateřských škol v kraji.
- Také v rámci základních škol mají učitelky převahu. Výrazná je zejména na prvním stupni základních škol (v kraji 94,3 % ve školním roce 2018/19), na druhém stupni tvoří stále většinu ze všech učitelů (v kraji 76,2 % ve školním roce 2018/19).
- Na středních školách se poměr mezi jednotlivými pohlavími u pedagogů vyrovnává, nicméně ženy mají stále převahu (v kraji 59,0 % ve školním roce 2018/19).
- Na vyšších odborných školách tvoří většinu pedagogů v kraji ženy (70,2 % ve školním roce 2018/19).

Učitelé podle pohlaví a druhu školy v Pardubickém kraji ve školním roce 2018/19

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- Poměr mužů a žen mezi pedagogy vyšších odborných škol se v rámci krajů poměrně výrazně liší, nejvyšší podíl mužů měl ve školním roce 2018/19 Zlínský kraj (48,2 %), nejnižší byl v Jihomoravském kraji (22,2 %).

Děti v mateřských školách a žáci základních škol

- Obsazenost škol nižších stupňů je do značné míry ovlivněna vývojem porodnosti.
- Nižší podíl dívek mezi žáky mateřských i základních škol je dán především skutečností, že se v průměru rodí o něco více chlapců než dívek (v úhrnu za posledních deset let připadalo v kraji i celé ČR na 100 živě narozených děvčat 105 chlapců).

Mateřské a základní školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
	Mateřské školy							
Žáci celkem	17 994	18 572	18 976	19 059	18 915	18 562	18 387	18 398
z toho dívky (%)	47,8	48,1	48,5	48,4	48,1	48,3	48,1	48,1
Učitelé¹⁾	1 394	1 424	1 463	1 480	1 482	1 472	1 492	1 520
z toho ženy (%)	99,5	99,6	99,6	99,5	99,6	99,5	99,3	99,2
	Základní školy							
Žáci celkem	41 184	41 505	42 295	43 155	44 013	44 988	45 746	46 496
z toho dívky (%)	48,0	48,1	48,1	48,1	48,3	48,4	48,4	48,4
Učitelé¹⁾	2 969	2 968	2 986	3 020	3 032	3 069	3 125	3 181
z toho ženy (%)	83,1	83,1	83,2	83,4	83,7	84,4	85,2	85,4

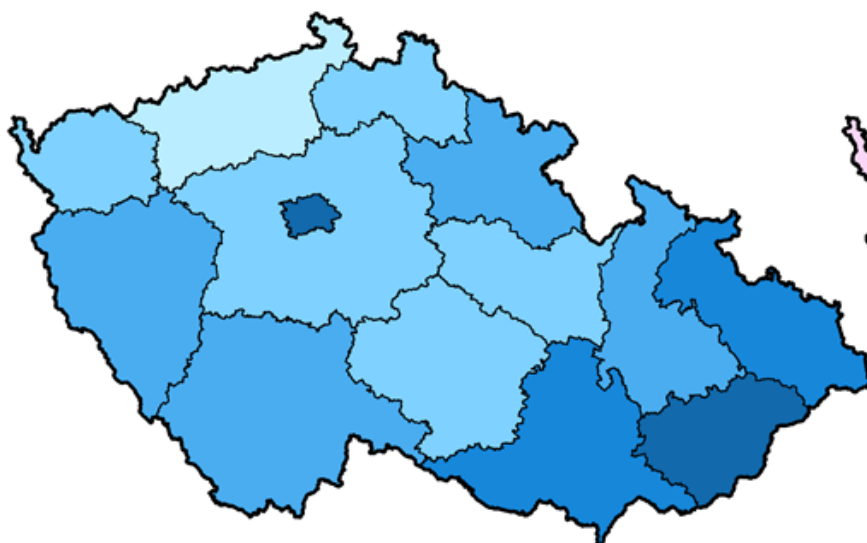
¹⁾ přepočtení na plně zaměstnané

Žáci středních škol

- Většina žáků středních škol studuje obory zakončené maturitní zkouškou.
- Na oborech zakončených maturitní zkouškou převažují dívky.
- Chlapci mají převahu na středoškolských oborech, které jsou bez maturitní zkoušky.
- V mezikrajském srovnání měl Pardubický kraj ve školním roce 2018/19 čtvrtý nejnižší podíl žákyň středních škol, které mají studium zakončené maturitní zkouškou na všech žákyních středních škol (83,3 %), za žáky (chlapce) měl Pardubický kraj šestý nejnižší podíl (69,6 %).
- Nejvyšší podíl byl zaznamenán za žáky (82,7 %) i žákyně (90,4 %) v Hlavním městě Praze.

Žáci středních škol studující obory zakončené maturitní zkouškou podle pohlaví a krajů ve školním roce 2018/19

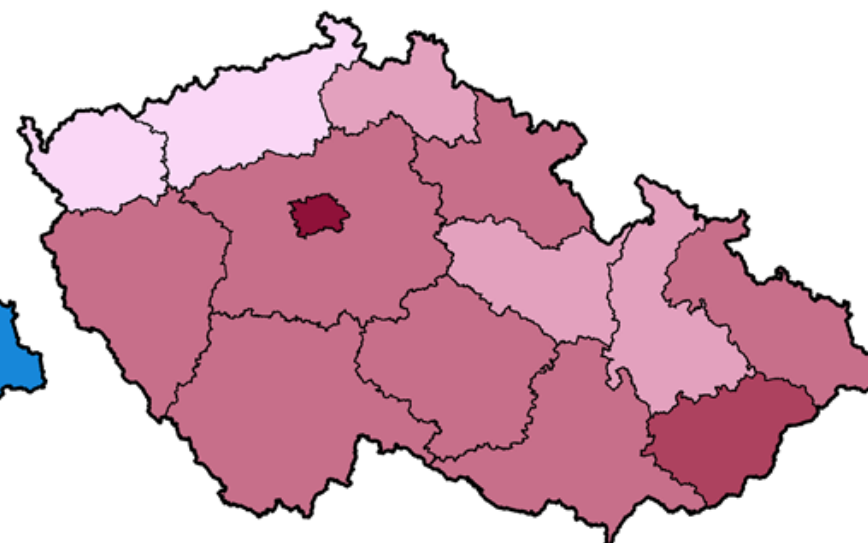
Muži

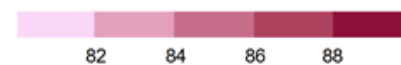
podíl na počtu žáků středních škol stejného pohlaví (%)

Ženy

podíl na počtu žáků středních škol stejného pohlaví (%)

Studenti vysokých škol

- V roce 2018 navštěvovalo Univerzitu Pardubice, jedinou vysokou školu v kraji, 6 825 studentů, z toho 56,1 % bylo žen.
- Mezi vysokoškolskými studenty, kteří mají bydliště v kraji, dlouhodobě převažují v bakalářských i magisterských studijních programech ženy, ale v doktorských studijních programech již zauímají menšinu.
- V roce 2018 tvořily ženy 55,0 % ze všech bakalářských studentů s místem trvalého bydliště v kraji, 70,9 % z magisterských, 57,8 % z magisterských navazujících a 43,8 % z doktorských studentů.

Veřejné a soukromé vysoké školy – studenti státního občanství ČR^{*)}

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Studenti se státním občanstvím ČR	17 214	16 834	16 336	15 276	13 917	12 929	12 305	11 944
v tom podle typu studijního programu								
bakalářský	11 085	10 803	10 362	9 369	8 270	7 566	7 276	7 208
magisterský	1 470	1 297	1 273	1 274	1 264	1 218	1 207	1 208
magisterský navazující	3 906	3 971	3 919	3 872	3 626	3 420	3 186	2 906
doktorský	959	926	937	908	880	824	749	714
	z toho ženy (%)							
Studentky se státním občanstvím ČR	56,7	56,7	56,4	56,8	56,6	56,7	57,1	56,6
v tom podle typu studijního programu								
bakalářský	55,8	55,5	54,9	55,7	55,6	55,4	55,3	55,0
magisterský	69,8	71,0	70,8	71,6	71,7	72,1	72,2	70,9
magisterský navazující	58,5	59,2	59,4	58,0	57,3	57,5	58,7	57,8
doktorský	40,8	41,7	42,4	43,7	44,0	43,7	45,5	43,8

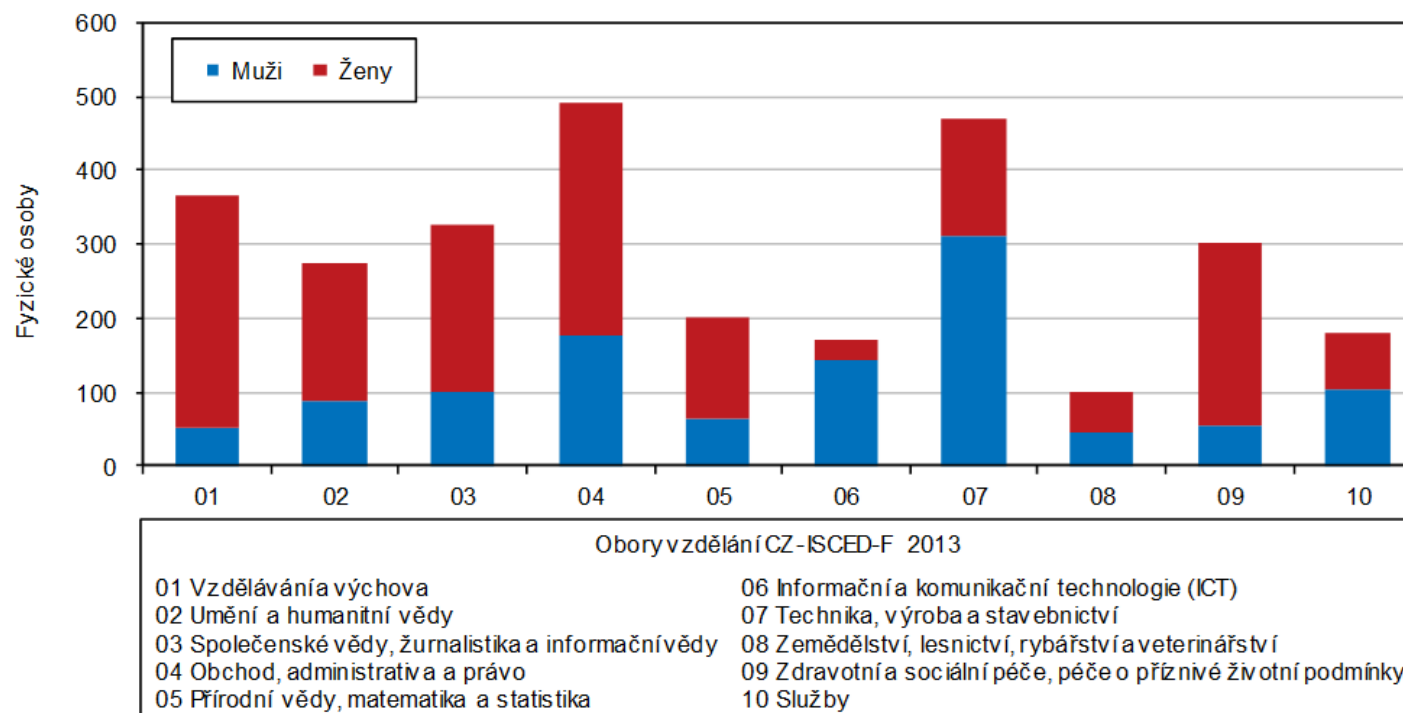
^{*)} s místem trvalého bydliště v kraji; ve fyzických osobách, tj. každý je uveden jen jednou, celkový počet tak nemusí souhlasit se součty za jednotlivé typy studijních programů nebo formy studia

Absolventi vysokých škol v roce 2018

- V roce 2018 bylo v Pardubickém kraji 2 877 absolventů veřejných a soukromých vysokých škol, kteří měli trvalé bydliště v kraji a státní občanství ČR. Z nich absolventky tvořily 60,2 %.
- Největší podíl absolventek na všech absolventech byl v kraji v oboru vzdělávání a výchova, kde ženy zaujímaly 86,1 % ze všech absolventů. Velké zastoupení žen bylo také mezi absolventy oboru zdravotní a sociální péče, péče o příznivé životní podmínky, kde ženy zaujímaly 81,4 % ze všech absolventů.
- Nejnižší zastoupení měly absolventky v oboru informační a komunikační technologie, kde tvořily pouze 15,8 % ze všech absolventů.

Absolventi se státním občanstvím ČR veřejných a soukromých vysokých škol podle pohlaví a oborů vzdělání s trvalým bydlištěm v Pardubickém kraji v roce 2018

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ekonomická aktivita

- Podrobné údaje o ekonomické aktivitě v územním detailu poskytuje SLDB 2011, aktuální data jsou však k dispozici pouze na krajské úrovni z Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).
- **Míra ekonomické aktivity žen** dlouhodobě zaostává za mírou EA mužů, rozdíl se však postupně snižuje. Přispívá k tomu progresivnější posun věkové hranice pro přiznání starobního důchodu u žen.
- **V roce 2018** zaostávala míra ekonomické aktivity mužů v kraji za celostátním průměrem, hodnotou 67,7 % byla až devátá v mezikrajském srovnání. Naproti tomu míra ekonomické aktivity žen zde mírně překračovala republikový průměr, hodnota 52,9 % byla mezi kraji čtvrtá nejvyšší.

Obyvatelstvo Pardubického kraje podle ekonomické aktivity v roce 2018

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

v tis. osob

	Celkem	v tom	
		muži	ženy
Populace 15 a více let celkem	437,2	215,0	222,2
v tom podle ekonomické aktivity			
pracovní síla	263,1	145,6	117,5
v tom:			
zaměstnaní	258,6	143,8	114,8
nezaměstnaní	4,5	1,8	2,7
ekonomicky neaktivní	174,1	69,5	104,6

- Podle **SLDB 2011** dosahovala míra ekonomické aktivity **mužů** v kraji 67,7 %, nejnižší byla v okrese Svitavy, nejvyšší v okrese Pardubice. Mezi správními obvody ORP byla nejnižší v SO ORP Králíky a Polička, nejvyšší v SO ORP Přelouč a Holic.
- Míra ekonomické aktivity **žen** činila **v roce 2011** v kraji 51,9 %, nejnižší byla v okrese Chrudim, nejvyšší v okrese Pardubice. Mezi správními obvody ORP byla nejnižší v SO ORP Hlinsko a Králíky, nejvyšší v SO ORP Pardubice a Holic.

Míra ekonomické aktivity

- Rozdíly v míře ekonomické aktivity mužů a žen jsou patrné mezi mladými lidmi do 35 let
 - vyšší zastoupení žen mezi osobami na rodičovské dovolené
 - ženy se častěji připravují déle na své budoucí zaměstnání
- Nižší EA žen je i ve věkové kategorii 55–64 let; postupná změna věku, při kterém vzniká nárok na odchod do důchodu, vede v posledních 10 letech ke zmenšování rozdílu míry EA mezi pohlavími.

Míra ekonomické aktivity v Pardubickém kraji podle vzdělání v roce 2018

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil v %

	Muži	Ženy
Populace 15 a více let celkem	67,7	52,9
z toho vzdělání		
základní vzdělání a bez vzdělání	24,0	15,3
střední bez maturity	68,9	53,9
střední s maturitou	74,2	59,5
vysokoškolské	83,6	71,7

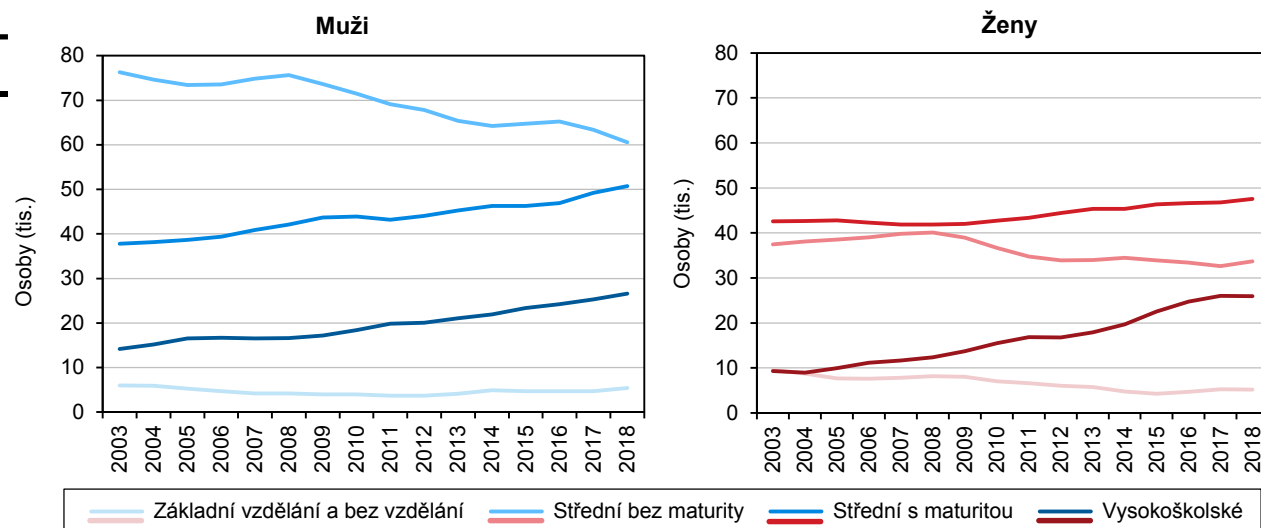
- Nejvyšší míra EA je mezi osobami s VŠ vzděláním, přitom u mužů byla v kraji v roce 2018 o 11,9 procentního bodu vyšší než u žen.

Míra ekonomické aktivity v Pardubickém kraji podle věku v roce 2018

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil v %

	Muži	Ženy
Populace 15 a více let celkem	67,7	52,9
z toho ve věku		
20–24 let	69,3	46,0
25–29 let	95,9	76,9
30–34 let	97,7	62,8
55–59 let	93,5	86,9
60–64 let	54,4	28,7

Zaměstnaní podle pohlaví a vzdělání v Pardubickém kraji (tříleté průměry)

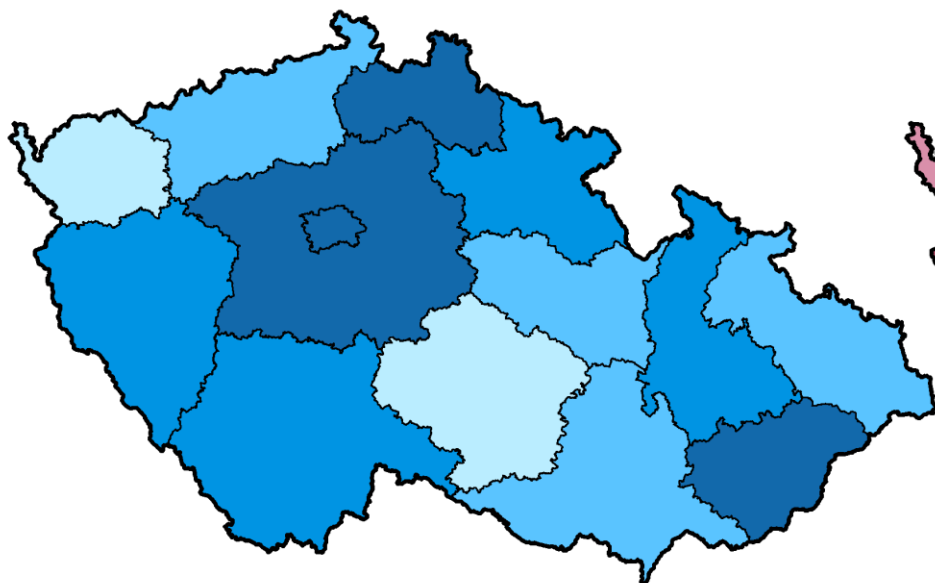

Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání

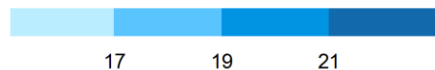
- V roce 2018 ženy tvořily 44,4 % všech zaměstnaných osob v kraji
- Podíl zaměstnanců: muži 82,6 % mezi kraji 3. nejvyšší
ženy 89,7 % 2. nejvyšší
- Počet zaměstnavatelů-mužů třikrát vyšší než zaměstnavatelek-žen
- Počet mužů pracujících na vlastní účet dvakrát vyšší než žen

Podnikatelé podle pohlaví a krajů v roce 2018 (zaměstnavatelé a osoby pracující na vlastní účet)

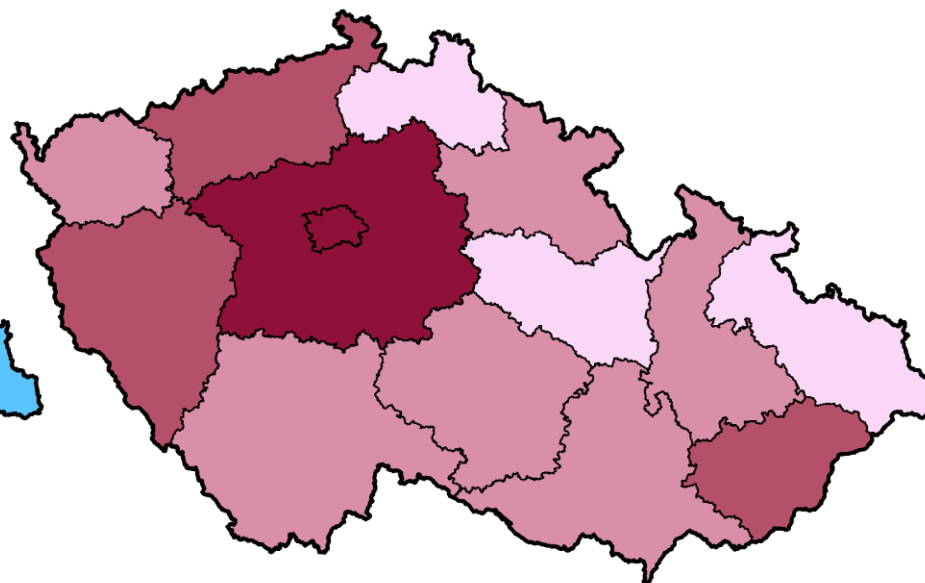
Muži

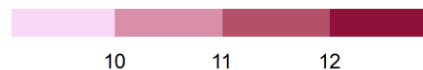
podíl na počtu zaměstnaných stejného pohlaví a věku 15 a více let (%)

Ženy

podíl na počtu zaměstnaných stejného pohlaví a věku 15 a více let (%)

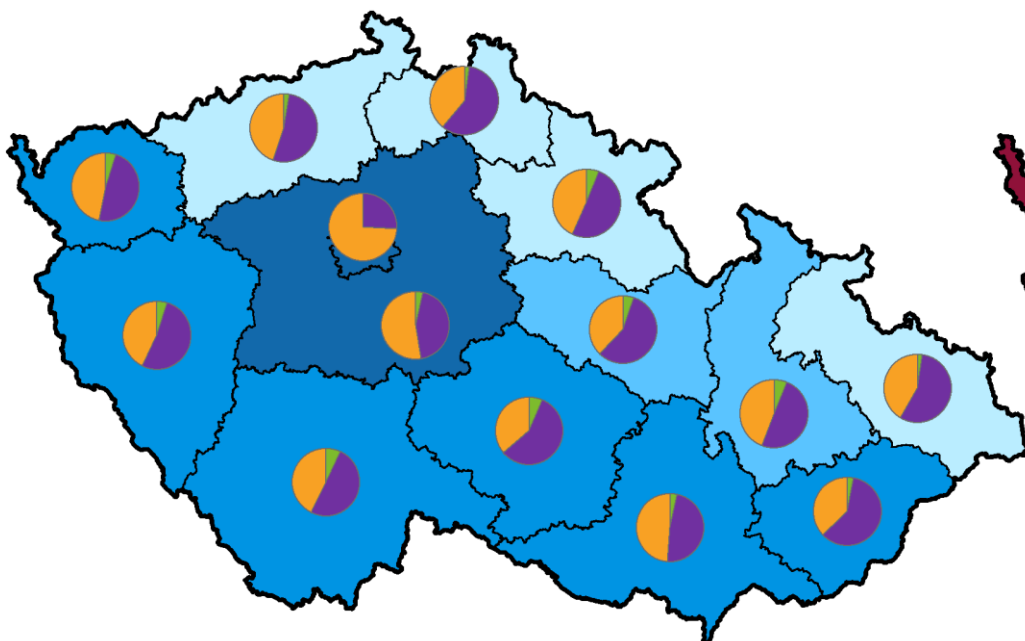
Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti

- V kraji byl v roce 2018 z celkového počtu obyvatel stejného pohlaví ve věku 15 a více let podíl zaměstnaných mužů 66,9 %, zaměstnaných žen 51,7 %
- Z celkového počtu zaměstnaných byl **podíl zaměstnaných**
 - v zemědělství, lesnictví a rybnářství u mužů 5,1 %, u žen 2,5 %
 - v průmyslu a stavebnictví u mužů 57,0 %, u žen 29,4 %
 - ve službách u mužů pouze 37,9 %, u žen 68,1 %

Zaměstnaní podle pohlaví, sektorů a krajů v roce 2018

Muži

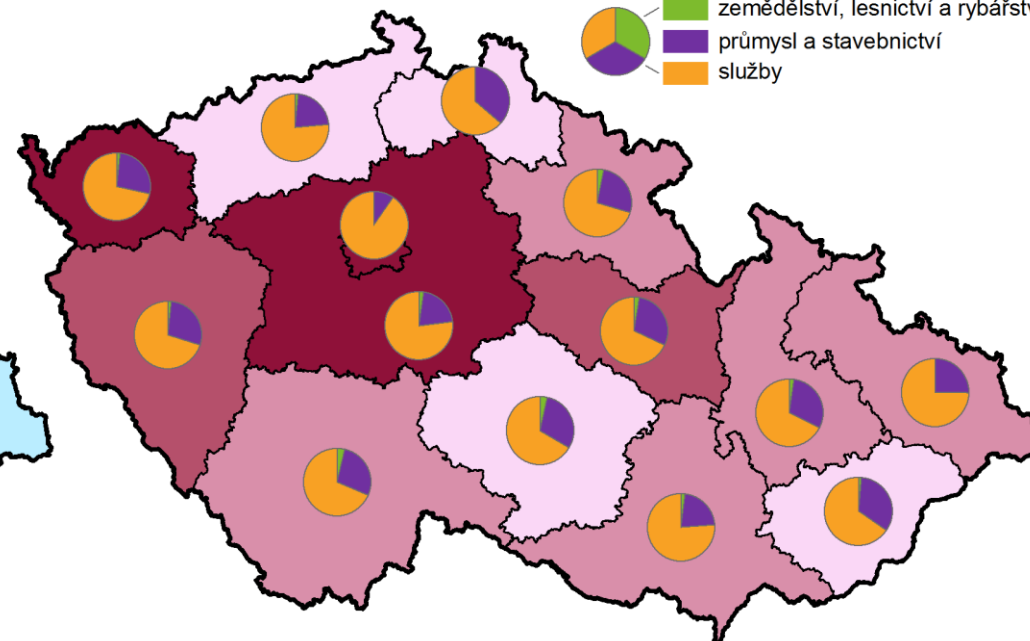

podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví a věku 15 a více let (%)

66 67 68

Ženy

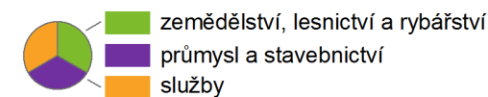

podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví a věku 15 a více let (%)

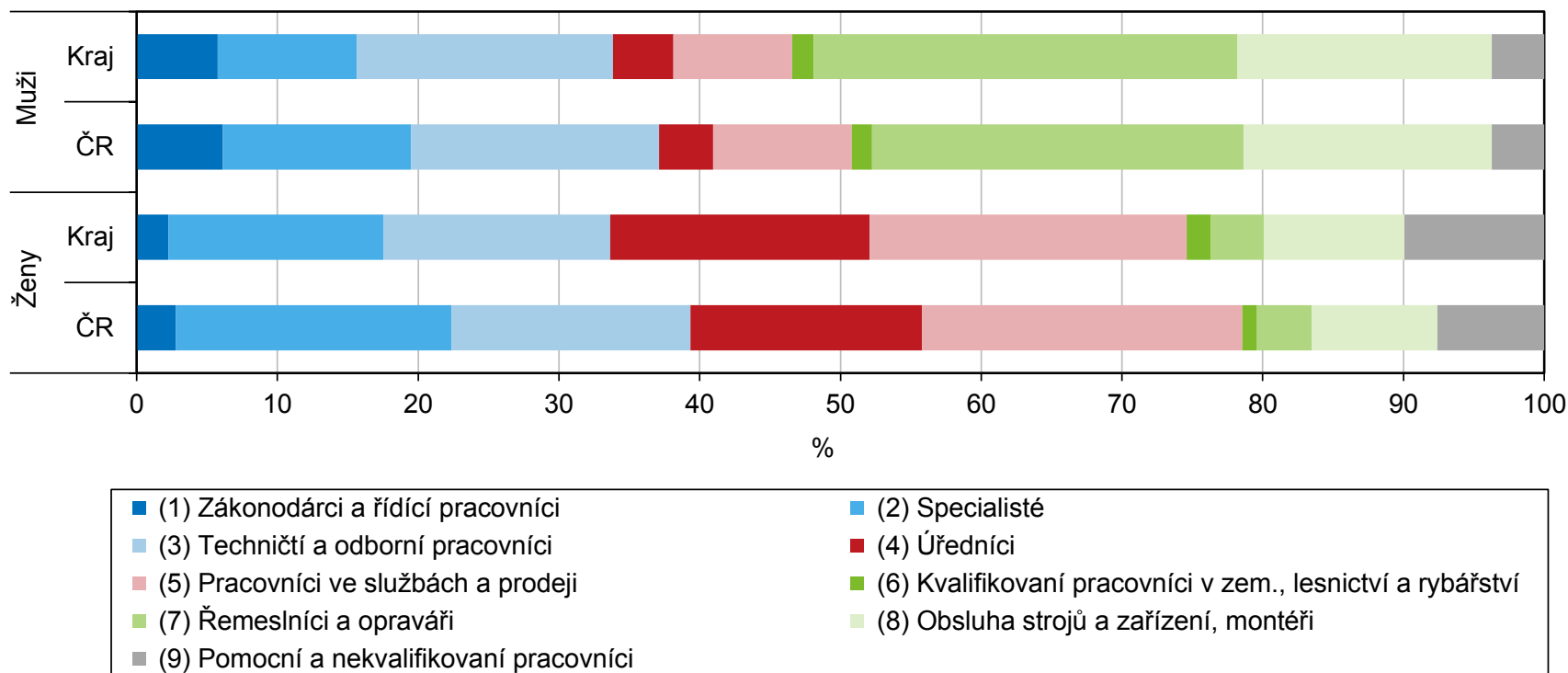
50 51 52

sektory

Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání

Zaměstnaní podle pohlaví a hlavních tříd zaměstnání v Pardubickém kraji a ČR v roce 2018

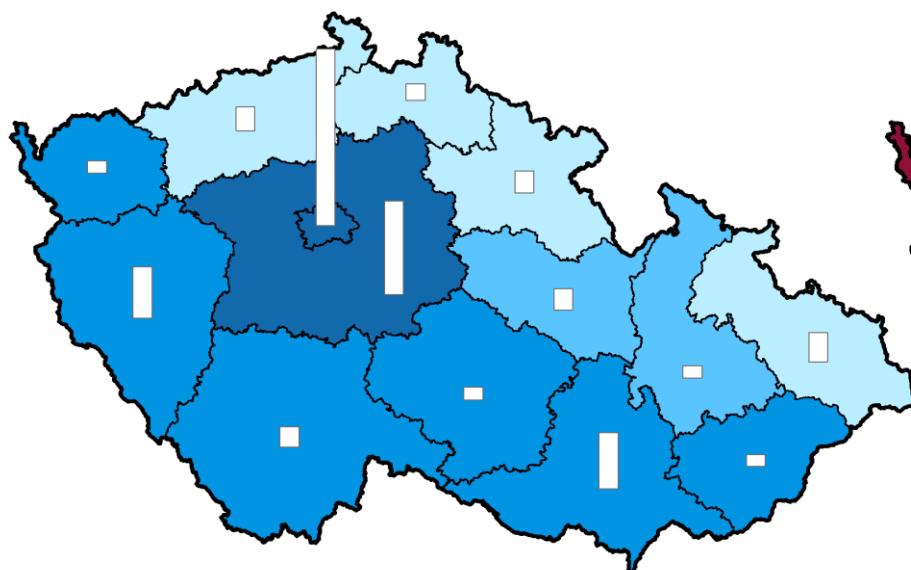
- Muži byli oproti ženám v roce 2018 v kraji výrazněji zastoupeni ve třídě Zákonnodárci a řídicí pracovníci, Řemeslníci a opraváři a ve třídě Obsluha strojů a zařízení, montéři.
- Ženy byly více zastoupeny ve třídách Specialisté, Úředníci, Pracovníci ve službách a prodeji a ve třídě Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

Zaměstnaní cizinci

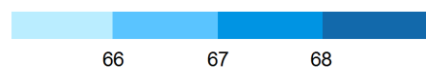
- Ke konci roku 2018 bylo v Pardubickém kraji podle MPSV celkem 21 270 zaměstnaných cizinců a podle MPO dalších 2 184 cizinců podnikajících podle živnostenského zákona.
- Ve všech krajích převažují počty zaměstnaných cizinců-mužů nad počty zaměstnaných žen-cizinek; Pardubický kraj se počtem pracujících cizinců (mužů i žen) řadí mezi kraje na 8. místo.
- Podíl zaměstnaných žen-cizinek na celkovém počtu zaměstnaných cizinců byl v roce 2018 v Pardubickém kraji 32,7 % (6. nejvyšší v mezikrajském srovnání).

Zaměstnaní cizinci podle pohlaví a krajů v roce 2018

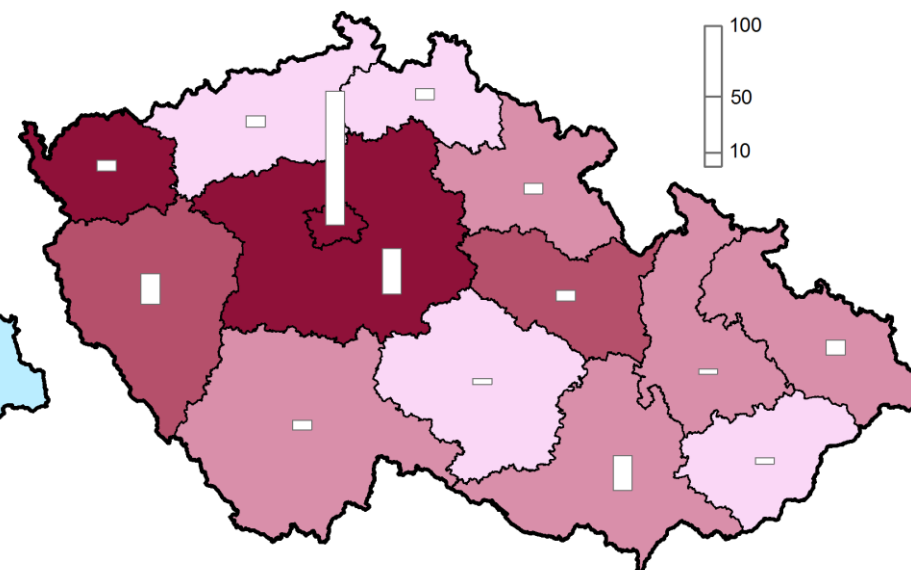
Muži

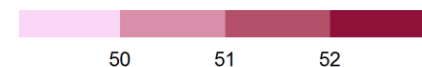
podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví a věku 15 a více let (%)

Ženy

podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví a věku 15 a více let (%)

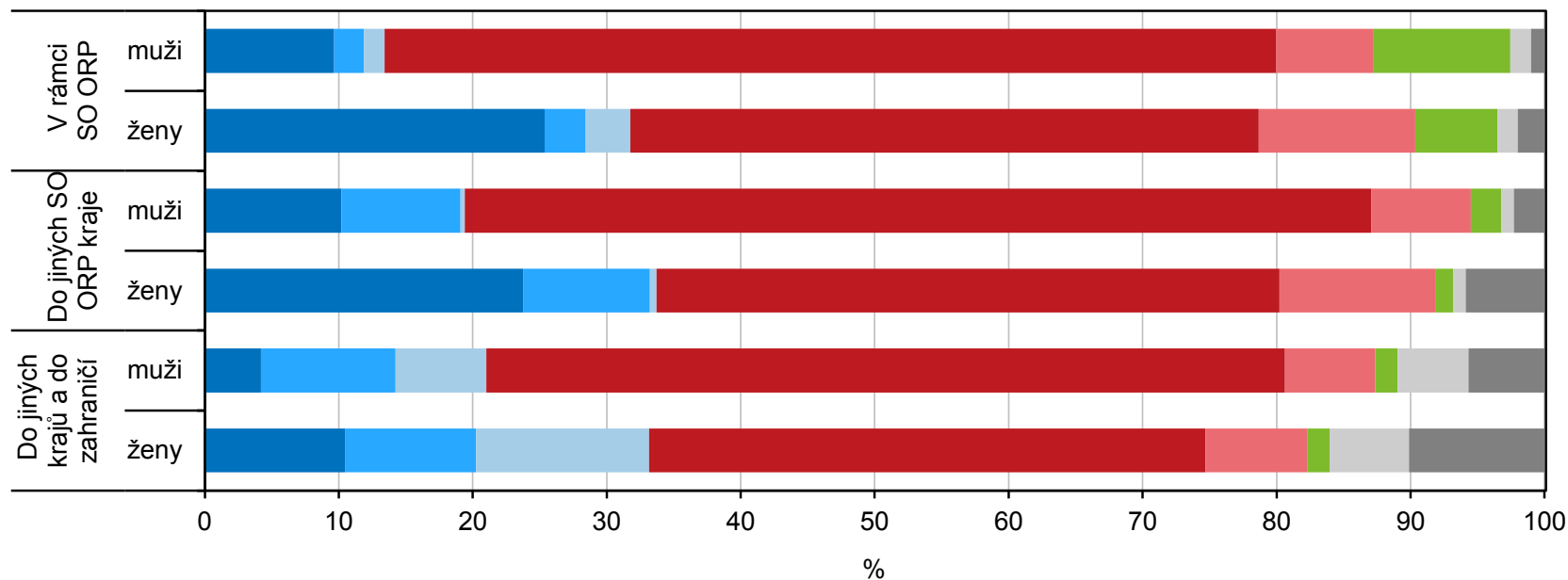
Pozn: zdrojem podílu zaměstnaných osob je VŠPS, jedná se o roční průměr. Pramenem počtu zaměstnaných cizinců je MPSV a MPO, jedná se o stav k 31. 12.

Pramen: MPSV, MPO, ČSÚ, VŠPS

Dojížd'ka do zaměstnání (SLDB 2011)

- V Pardubickém kraji vyjíždělo za prací v roce 2011 mimo obec obvyklého bydliště 34 031 mužů a 26 224 žen.
- Nejpočetnější byla vyjížd'ka mužů i žen v rámci daného správního obvodu ORP, následovala vyjížd'ka do jiných správních obvodů ORP v kraji.
- Ženy častěji než muži vyjížděly na kratší vzdálenosti, tedy v rámci daného SO ORP, muži naproti tomu častěji vyjížděli do jiných krajů a do zahraničí.
- Dojíždějících do zaměstnání do obcí kraje bylo o 6 183 méně než vyjíždějících, v tom 4 070 mužů a 2 113 žen.

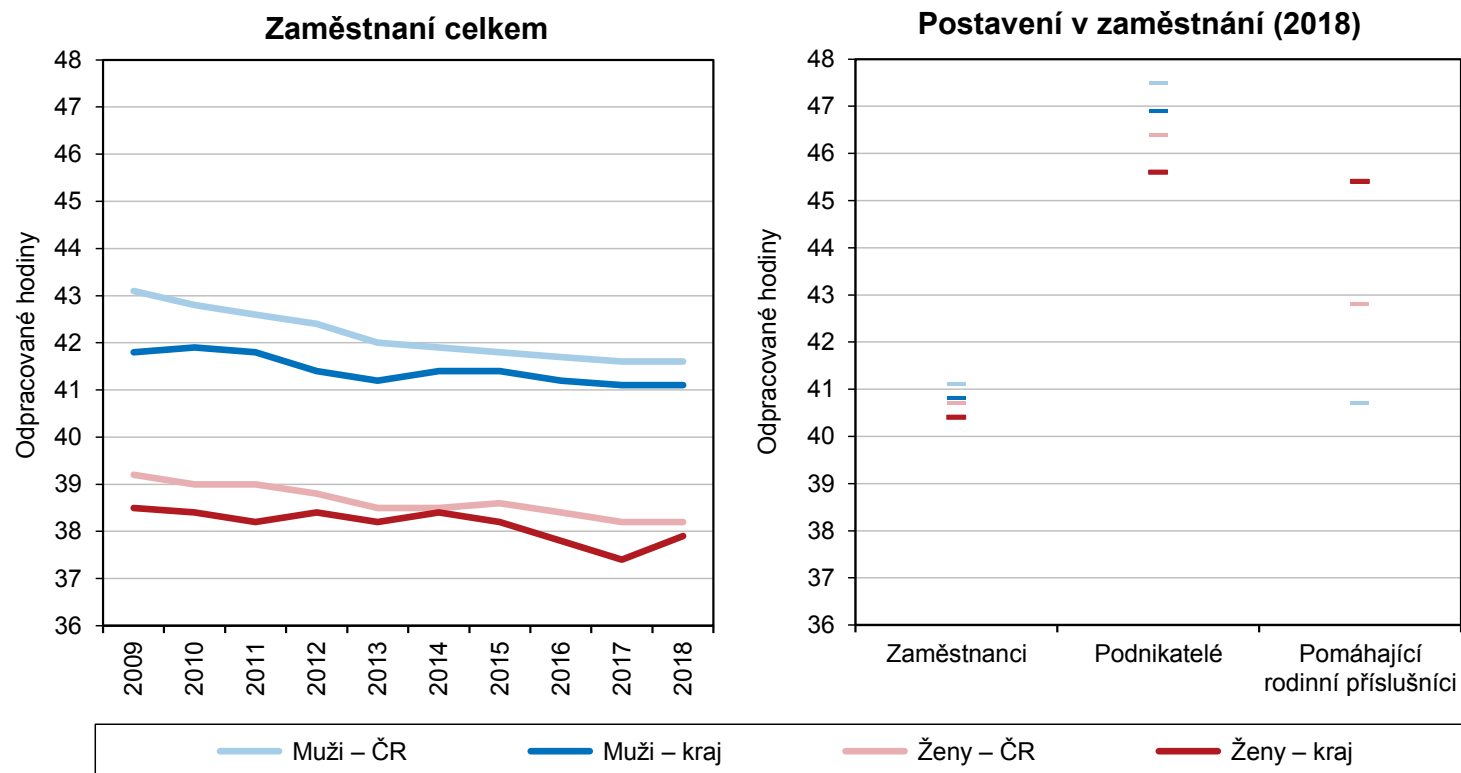
Vyjíždějící do zaměstnání podle typu vyjížd'ky, pohlaví a použitého dopravního prostředku v Pardubickém kraji v roce 2011 (ze zjištěných hodnot)

Odpracovaná doba

- V posledních 10 letech se v kraji snížil průměrný počet odpracovaných hodin v týdnu
 - u mužů ze 41,8 na 41,1 hodin
 - u žen z 38,5 na 37,9 hodin.
- U dvou nejčtenějších sledovaných kategorií z hlediska postavení v zaměstnání (zaměstnanci a podnikatelé) je průměrný počet odpracovaných hodin u mužů vyšší než u žen.
- Muži-podnikatelé pracovali v roce 2018 v průměru o 6 hodin déle než muži-zaměstnanci, u žen byl tento rozdíl 5 hodin.

Průměrný týdenní počet obvykle odpracovaných hodin podle pohlaví a postavení v zaměstnání

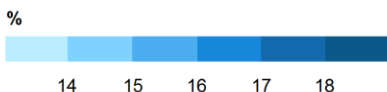
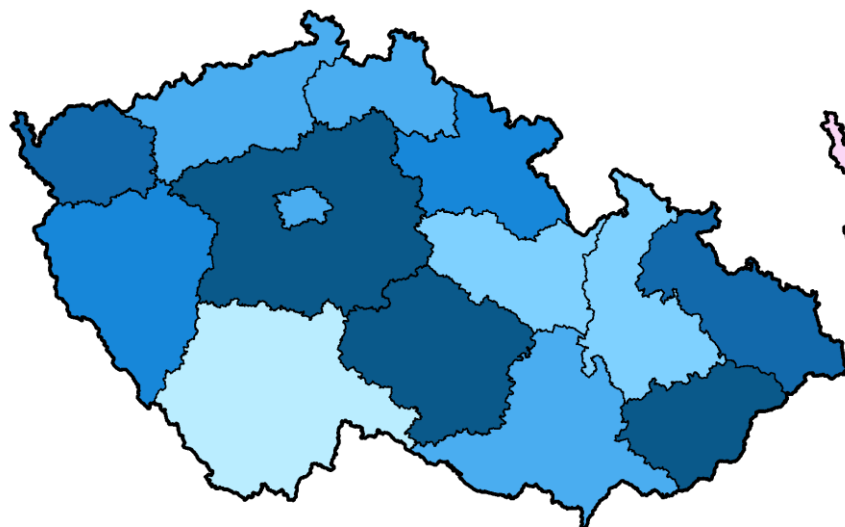

Mzdy a platy (Informační systém o průměrném výdělku MPSV)

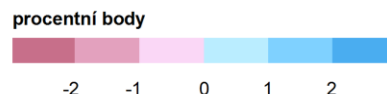
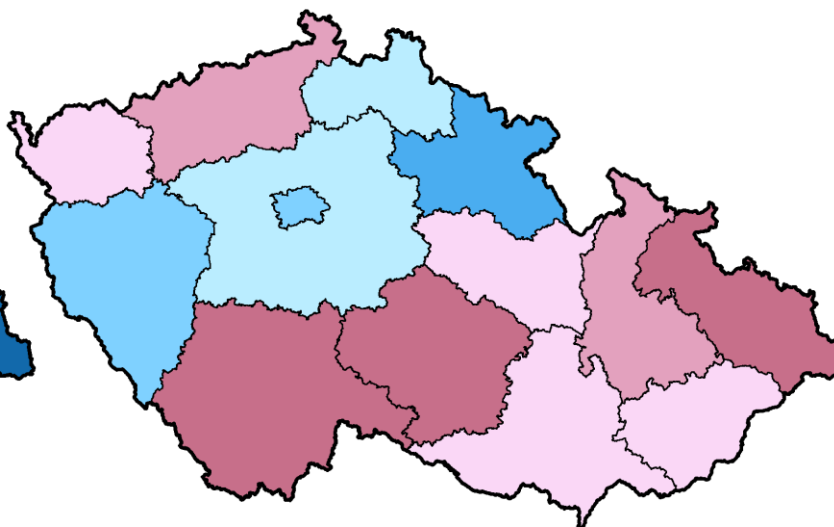
- **Medián měsíční mzdy mužů** zaměstnaných v **podnikatelské sféře** v roce 2018 dosahoval v kraji 29,1 tis. Kč a byl o 5,1 tis. Kč nad mediánem mezd žen zaměstnaných v podnikatelské sféře.
- **Medián měsíčního platu mužů** zaměstnaných v **nepodnikatelské sféře** v roce 2018 dosahoval 34,0 tis. Kč a byl o 4,1 tis. Kč nad mediánem platu žen zaměstnaných v nepodnikatelské sféře.
- Medián mezd mužů v podnikatelské sféře byl v roce 2018 v kraji vyšší než medián mezd žen o 21,2 %, medián platů mužů v nepodnikatelské sféře byl oproti mediánu platů žen vyšší o 13,9 %.

Gender Pay Gap podle krajů

Rok 2018

Změna mezi 2013 a 2018

Zdroj: ČSÚ, MPSV

Medián je hodnota mzdy, která rozdělí zaměstnance na dvě stejně velké skupiny – se mzdou pod a nad mediánem.

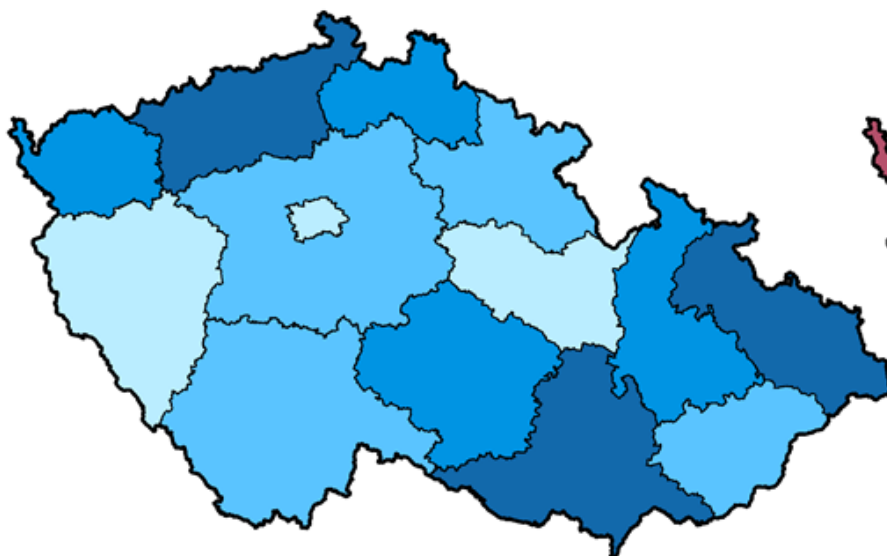
Gender pay gap je rozdíl mezi mediánem mezd mužů a žen vztážený k mediánu mezd mužů.

Podíl nezaměstnaných osob ke konci roku 2018

- **Podíl nezaměstnaných osob** (počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku) byl ke konci roku 2018 za Pardubický kraj 2,19 %, což byla třetí nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání.
- Podíl nezaměstnaných žen (2,18 %) byl v kraji o 0,02 procentního bodu nižší než podíl nezaměstnaných mužů (2,20 %).
- Nejnižší podíl nezaměstnaných mužů byl v Praze (1,84 %), nejvyšší vykazoval Moravskoslezský kraj (4,79 %).
- Nejnižší podíl nezaměstnaných žen byl také v Praze (2,02 %), naopak nejvyšší byl v Ústeckém kraji (5,06 %).

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví a krajů ke konci roku 2018 (dosažitelní uchazeči o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce)

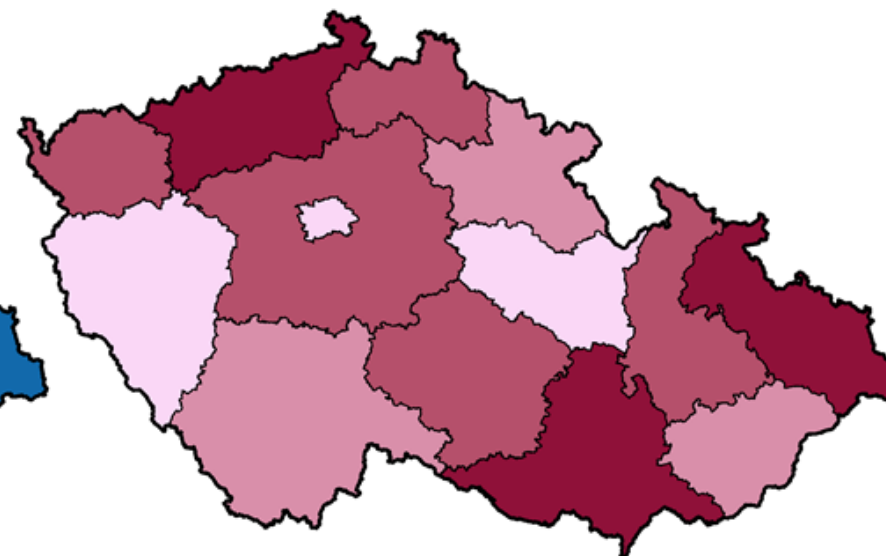
Muži

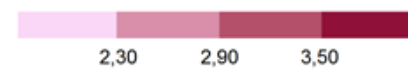
na obyvatelstvu stejného věku a pohlaví (%)

Ženy

na obyvatelstvu stejného věku a pohlaví (%)

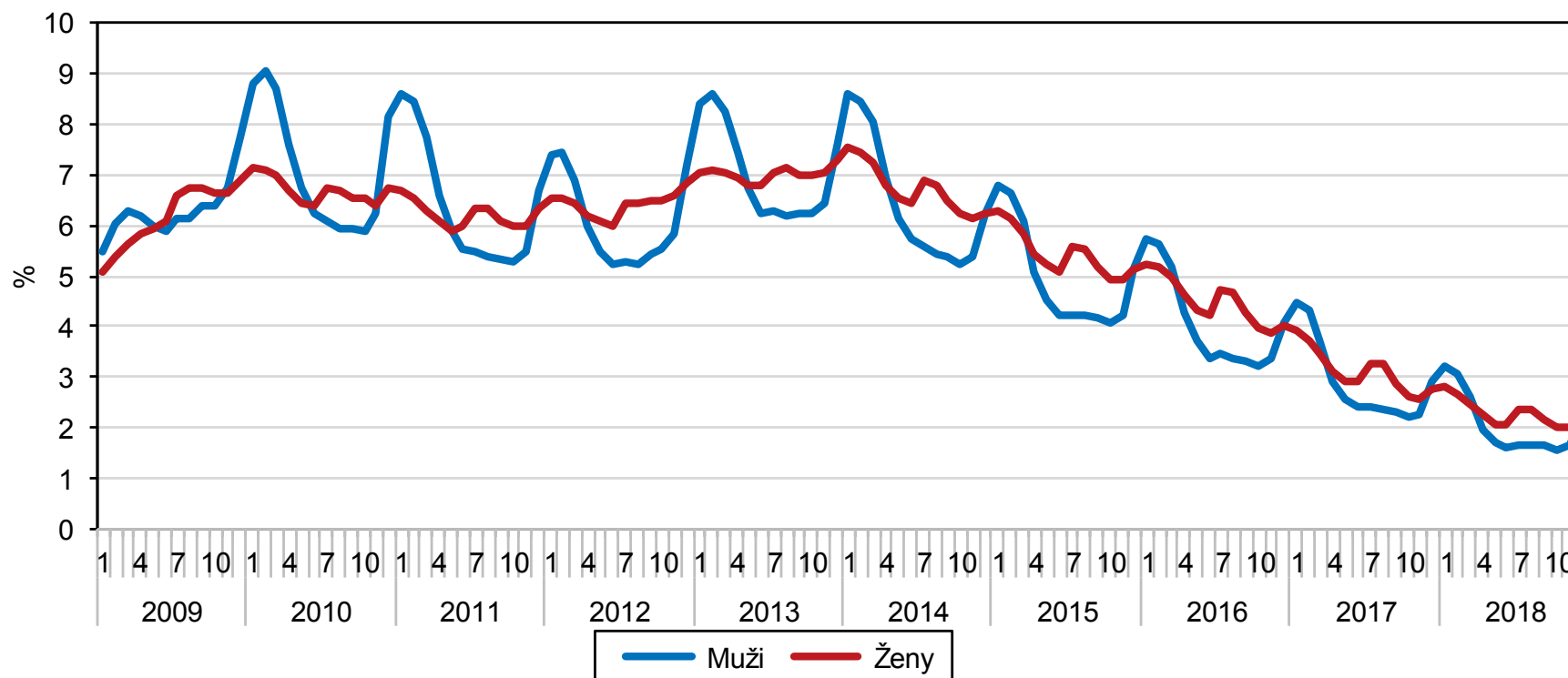

Podíl nezaměstnaných osob v kraji

- Podíl nezaměstnaných osob je každoročně v zimních měsících vyšší. Zejména podíl nezaměstnaných mužů je v kraji v zimních měsících významně vyšší než v letních měsících. V posledních letech dosahuje podíl nezaměstnaných mužů svého maxima v lednu nebo únoru a poté znovu klesá.
- Se snižující se mírou nezaměstnanosti v rámci kraje i republiky se zmenšují rozdíly mezi podílem nezaměstnaných osob v letních a zimních měsících.

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví a jednotlivých měsíců v Pardubickém kraji

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Uchazeči o zaměstnání v kraji

- V předdůchodovém věku (60–64 let) je dlouhodobě více nezaměstnaných mužů. Ke konci roku 2018 tvořili muži ve věkové skupině 60–64 let tři čtvrtiny z uchazečů o zaměstnání v této věkové kategorii.
- Podle délky evidence na úřadech práce v kraji na tom jsou dlouhodobě lépe muži. Mají nejen dlouhodobě vyšší podíl těch, kteří jsou na úřadech práce evidováni kratší dobu než 3 měsíce, ale zároveň také nižší podíl těch, kteří jsou na úřadech práce déle než jeden rok.

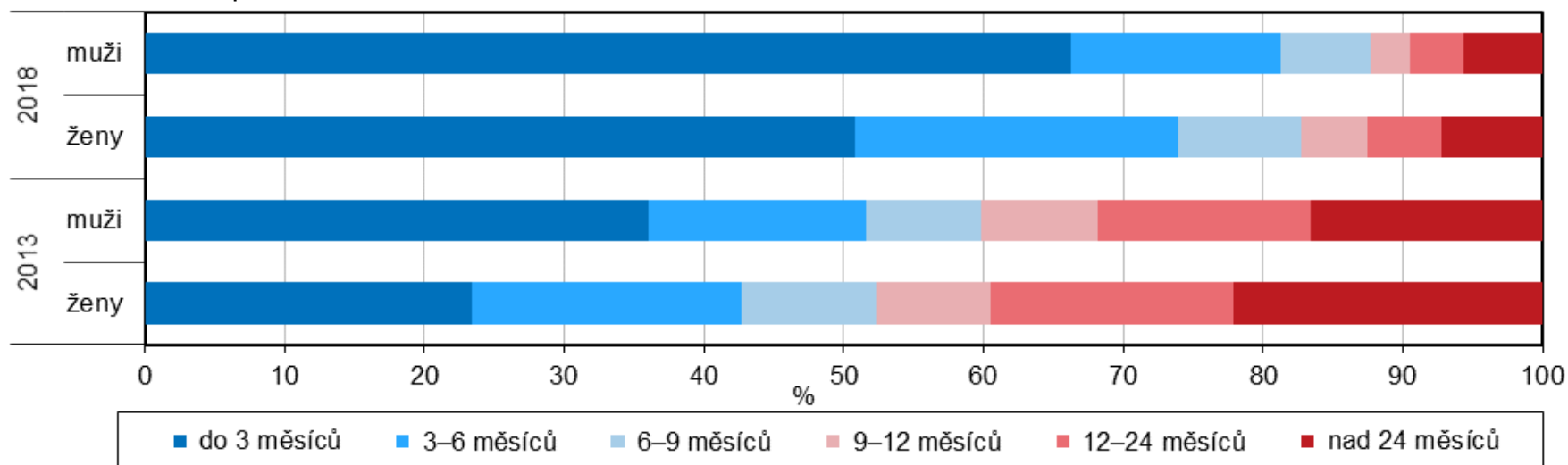
Věková struktura uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2018

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	2018	
	muži	ženy
Uchazeči celkem	4 068	3 846
z toho (%)		
do 19 let	4,0	4,2
20–29 let	19,3	17,7
30–39 let	17,8	21,3
40–49 let	21,6	23,0
50–59 let	23,1	28,8
60–64 let	13,4	4,8

Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce v Pardubickém kraji podle délky evidence (stav ke konci roku)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ambulantní péče

- Ambulantní péče je zdravotní péče, při níž není nutná hospitalizace a je poskytována lékaři primární péče nebo odbornými specialisty.
- Zařízení ambulantní péče navštěvují častěji ženy než muži.
- Nejčastěji navštěvovaná zařízení ambulantní péče jsou ordinace ambulantních specialistů.

Ambulantní péče podle vybraných odborností a pohlaví v Pardubickém kraji

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

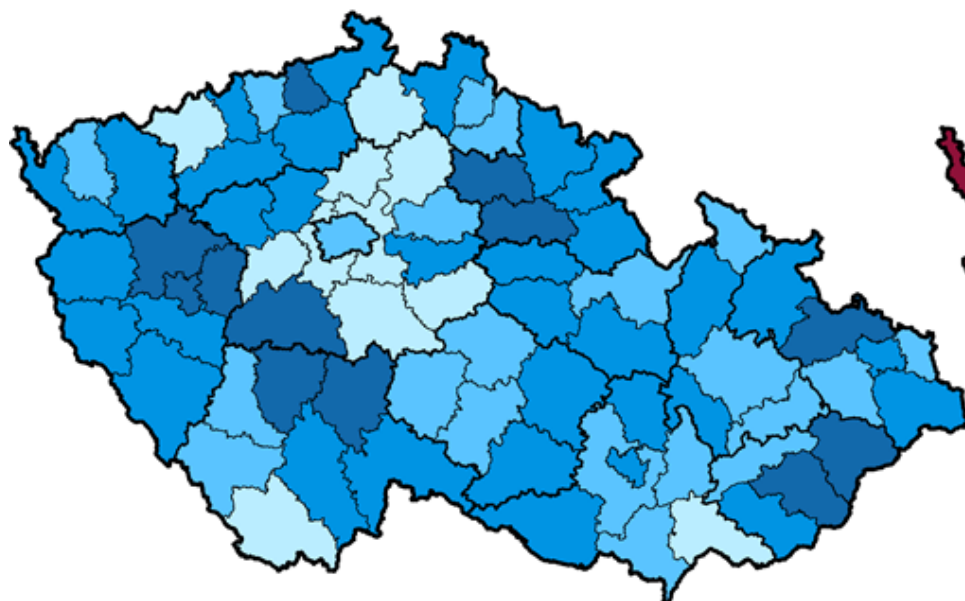
	Návštěvy (kontakty) v zařízeních ambulantní péče na 1 obyvatele				
	2010	2012	2014	2016	2018
	Muži				
Celkem	7,39	7,62	7,80	8,54	8,95
z toho					
praktický lékař pro dospělé (20+)	1,28	1,38	1,40	2,01	2,16
praktický lékař pro děti a dorost (0-19)	2,27	2,44	2,38	2,35	2,42
praktický zubní lékař	1,36	1,39	1,39	1,45	1,44
ambulantní specialisté celkem	4,06	4,11	4,27	4,44	4,69
rehabilitace (fyzioterapeut)	0,47	0,51	0,53	0,58	0,61
	Ženy				
Celkem	10,59	10,81	11,04	11,80	12,29
z toho					
praktický lékař pro dospělé (20+)	1,50	1,66	1,68	2,42	2,59
praktický lékař pro děti a dorost (0-19)	2,36	2,64	2,59	2,48	2,50
praktický zubní lékař	1,65	1,66	1,66	1,71	1,70
ambulantní specialisté celkem	6,60	6,60	6,77	6,83	7,09
rehabilitace (fyzioterapeut)	0,67	0,71	0,75	0,83	0,92

Zdravotní stav

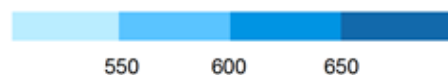
- Incidence – výskyt nových případů v populaci.
- Pardubický kraj je incidencí zhoubných novotvarů (ZN) u obou pohlaví pod republikovým průměrem.
- V regionálním pohledu je evidován nejvyšší výskyt ZN:
 - u mužů ve svitavském okrese (641,1) – 20. pozice v meziokresním srovnání 76 okresů a Hl. města Prahy;
 - u žen v okrese Pardubice (519,4) – 28. pozice v meziokresním srovnání.

Incidence zhoubných novotvarů podle pohlaví a okresů (průměr let 2012–2016)

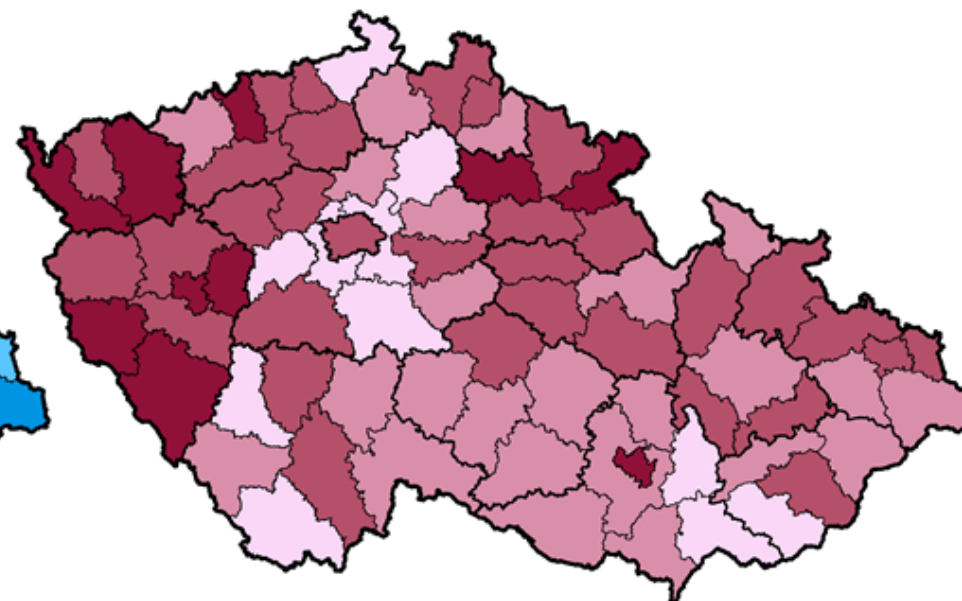
Muži

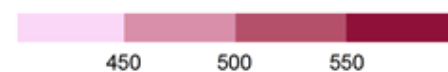
na 100 000 obyvatel stejného pohlaví

Ženy

na 100 000 obyvatel stejného pohlaví

Pramen: ÚZIS

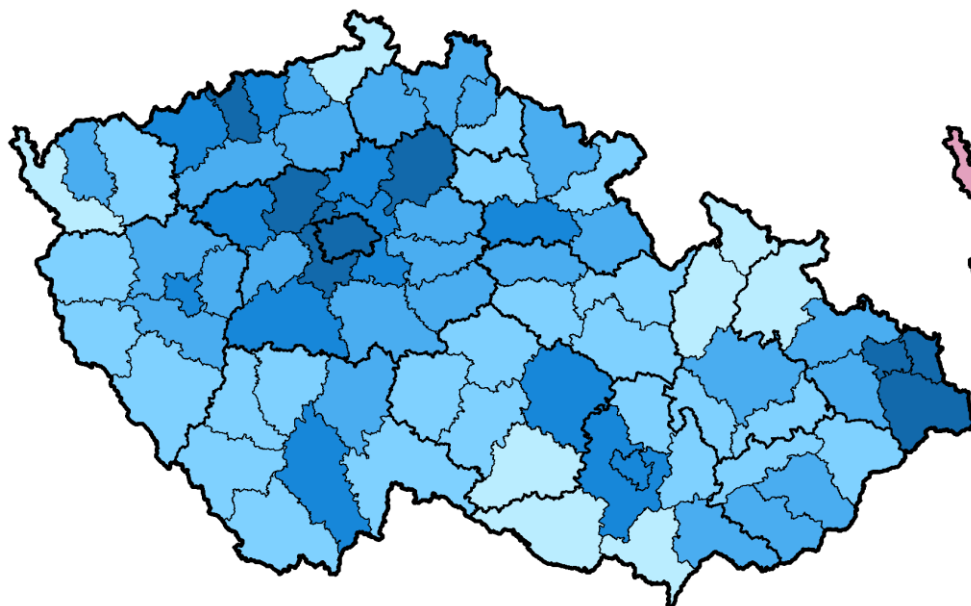
Důchody v prosinci 2018

- Více než čtvrtina populace kraje pobírá některý z důchodů, přičemž počet příjemců se zvyšuje.
- Nejvyšší počet důchodců pobírá důchod starobní, ženy jsou mezi příjemci zastoupeny 60 %.
- Starobní důchod sólo žen byl v kraji v průměru o 2 250 Kč nižší než starobní důchod mužů.
 - Průměrný měsíční starobní důchod sólo muži max. – okresy Karviná (15 129 Kč), Praha-západ (14 487 Kč);
min. – okresy Jeseník (12 921 Kč), Znojmo (12 556 Kč);
ženy max. – Hl. město Praha (12 333 Kč), okres Praha-západ (11 854 Kč);
min. – okresy Znojmo (10 461 Kč), Karviná (10 431 Kč).

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví a okresů v prosinci 2018

Muži

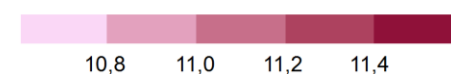
Ženy

Kč (tis.)

Kč (tis.)

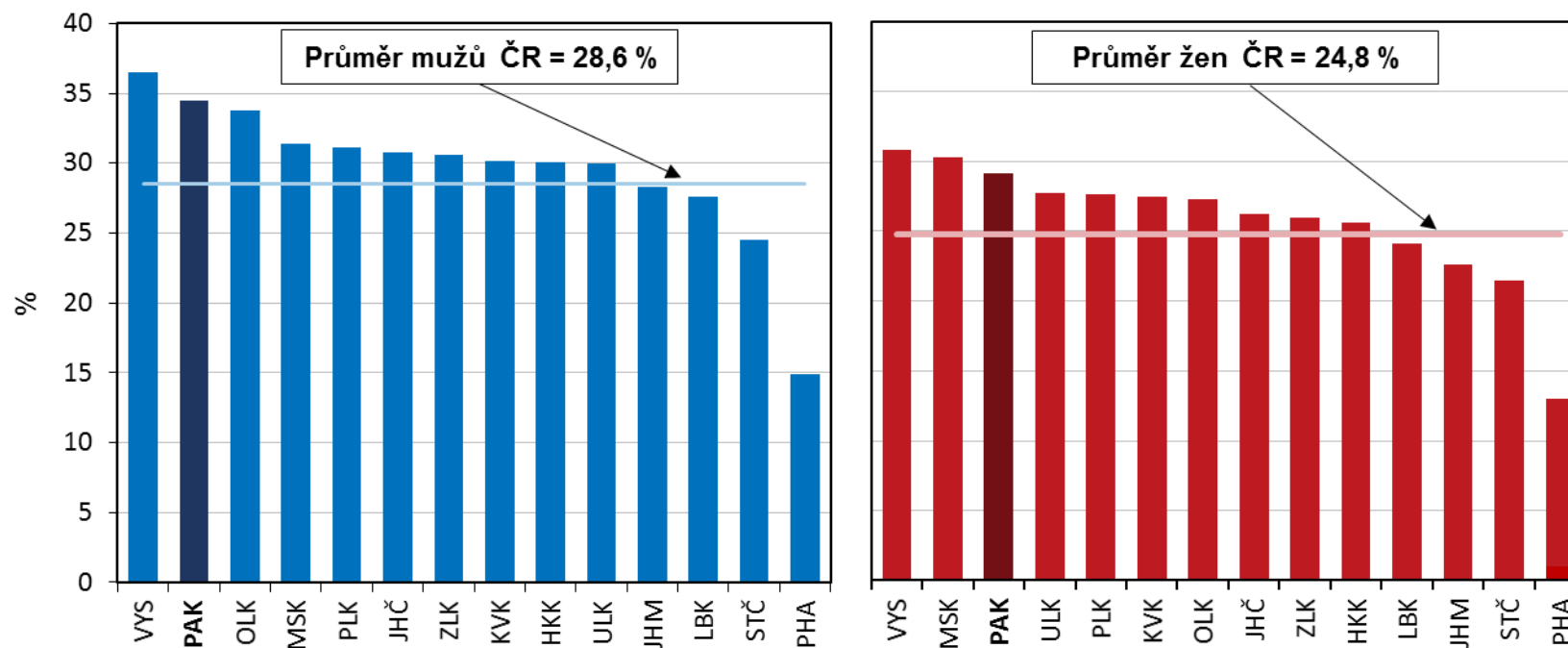
Pramen: ČSSZ, ČSÚ

Předčasný starobní důchod

- Dlouhodobě roste počet osob, které odcházejí do předčasného starobního důchodu.
- Příjemci předčasných starobních důchodů tvoří v kraji třetinu ze všech příjemců starobních důchodů. Muži, odcházející do předčasného starobního důchodu, tvořili v roce 2018 vyšší podíl (34,5 %) ze všech starobních důchodců mužů než ženy (29,1 %).

Podíl příjemců předčasného starobního důchodu (na příjemcích starobních důchodů) podle pohlaví a kraje v prosinci 2018

Pramen: ČSSZ

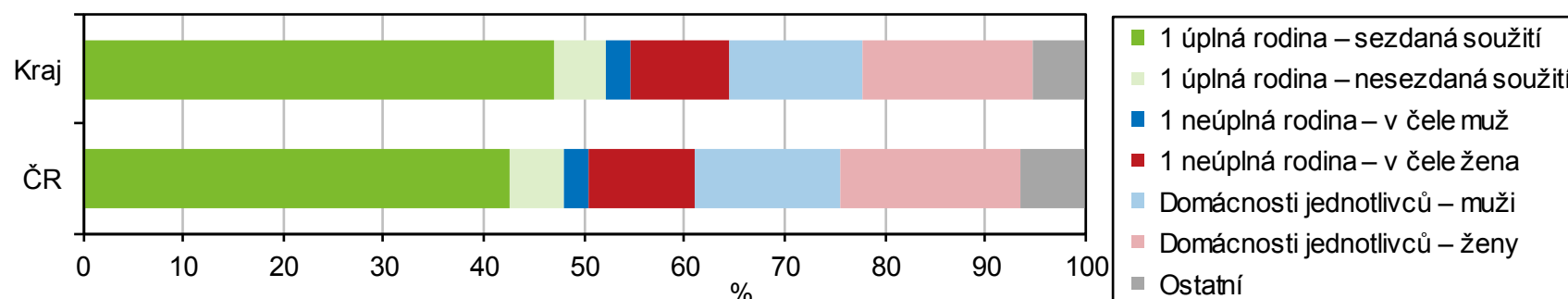

Struktura domácností

- Oproti republikové struktuře domácností nacházíme v kraji (podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011) nadprůměrné zastoupení úplných rodin s ekonomicky závislými dětmi a z hlediska rodinného stavu partnerů pak i vyšší podíl sezdaných soužití.

Hospodařící domácnosti podle typu v Pardubickém kraji a ČR

Zdroj: SLDB 2011

Pozn.: Ostatní = rodinné hospodařící domácnosti tvořené 2 a více rodinami a vícečlenné nerodinné domácnosti

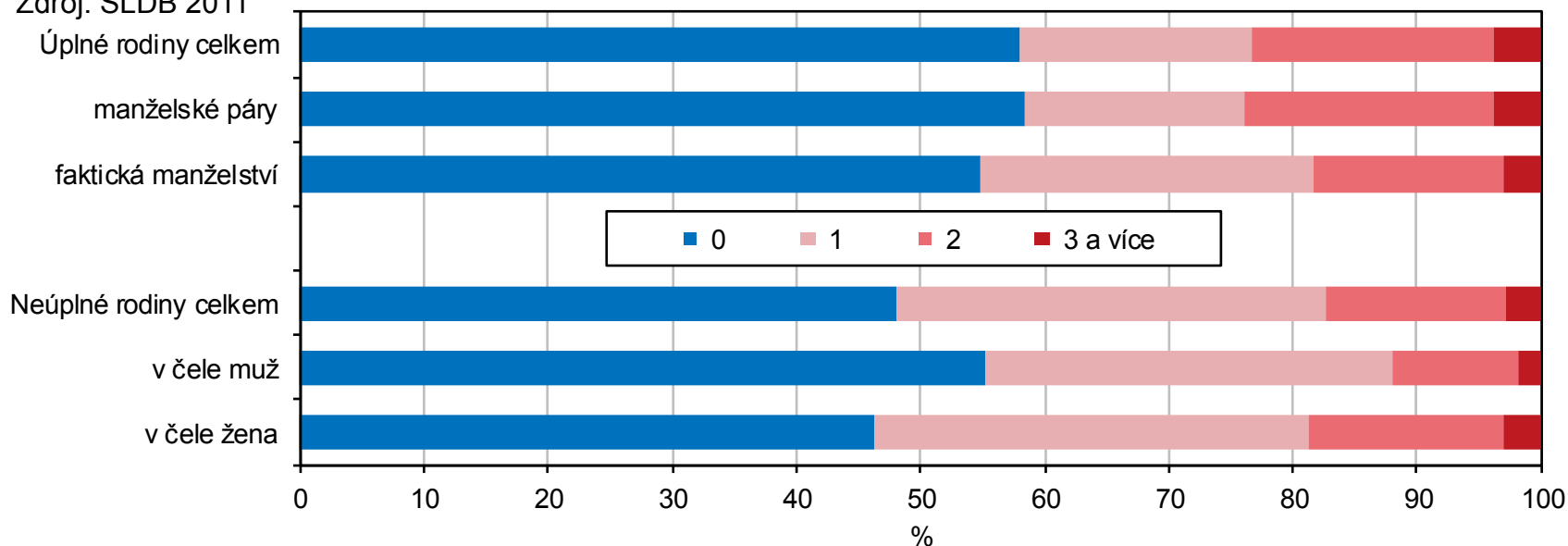
- Nejvyšší (více než poloviční) zastoupení úplných rodin v podobě sezdaných soužití na všech domácnostech mezi SO ORP bylo zjištěno na Litomyšlsku, Poličsku.
- Podíl nesezdaných soužití na všech domácnostech se v roce 2011 pohyboval od necelých 4 % na Hlinecku po téměř 7 % na Lanškrounsku.
- Nejvyšší podíl neúplných rodin v čele s mužem charakterizovalo Králicko, v čele se ženou pak Moravskotřebovsko.
- Domácnosti jednotlivců (mužů i žen) jsou mezi všemi domácnostmi nejvíce zastoupené na Pardubicku, nejméně pak na Litomyšlsku.

Rodinné domácnosti

- Více než polovinu úplných rodin tvoří domácnosti bez ekonomicky závislých dětí.
- V úplných rodinách tvořených manželskými páry oproti nesezdaným soužitím druha a družky zjišťujeme v kraji v průměru vyšší zastoupení rodin bez závislých dětí, ale i rodin se dvěma více dětmi. Neúplné rodiny bez ekonomicky závislých dětí mnohem více převažovaly v rodinách v čele s mužem než se ženou.

Rodinné domácnosti podle počtu závislých dětí v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

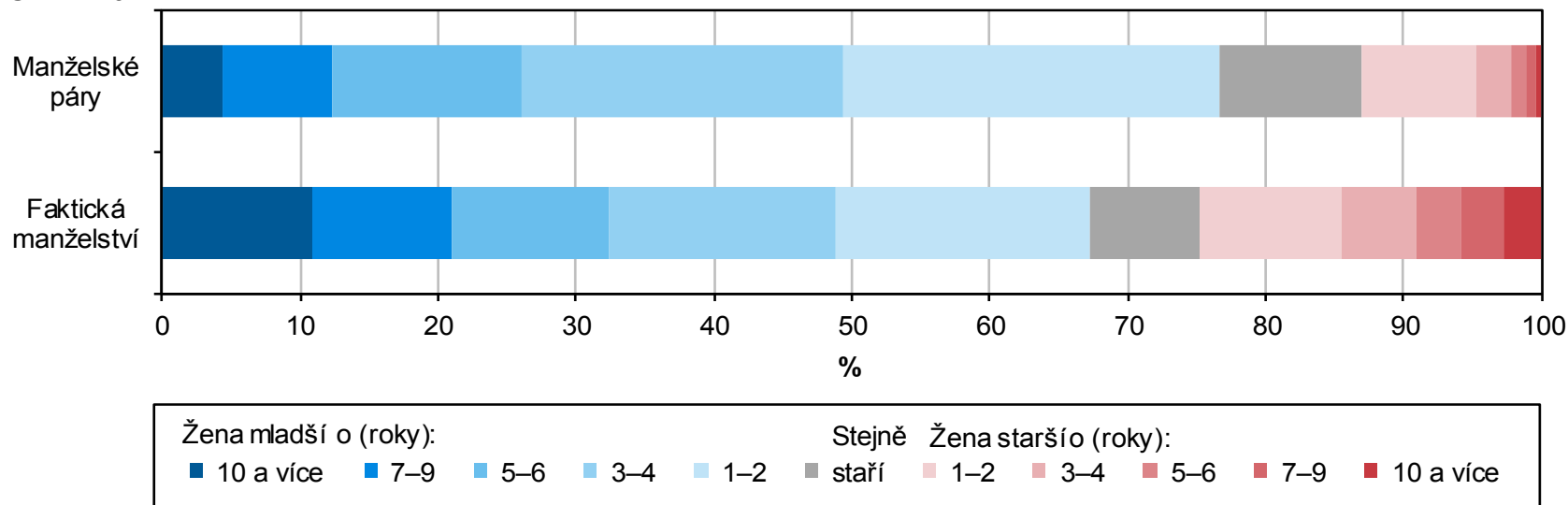
- Z celkového počtu 18,4 tis. ekonomicky závislých dětí žijících v kraji v roce 2011 v neúplných rodinách jich 84 % žilo s matkou a 16 % s otcem (podíly přibližně odpovídající republikovým hodnotám).

Úplné rodiny

- V nesezdaných soužitích žijí v průměru mladší osoby než v manželských párech a partneri s větším věkovým rozdílem.
- Úhrnem v polovině manželských párů v kraji byla v roce 2011 žena mladší než její partner o 1 až 4 roky, u soužití druha a družky to bylo ve 35 % případů.

Manželské páry a faktická manželství (soužití druha a družky) podle rozdílu ve věku v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

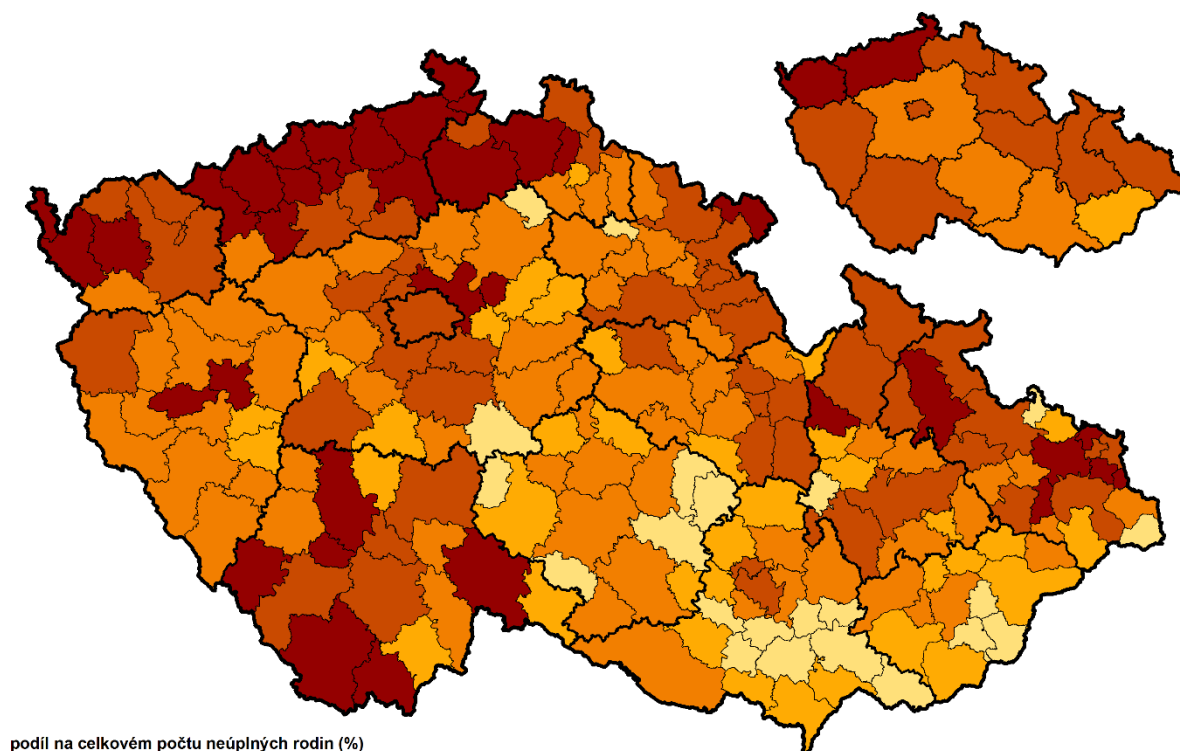

- Ve 32 % nesezdaných soužití v kraji žila žena s o 5 a více let starším mužem, v manželstvích činil tento podíl 26 %.
- Nadprůměrně (dle SLDB 2011 z jedné čtvrtiny) jsou ve faktických manželstvích zastoupeny dvojice starší ženy s mladším mužem (mezi manželskými páry byl tento podíl pouze 13%).

Neúplné rodiny

- Z hlediska rodinného stavu osoby v čele převažují ve struktuře neúplných rodin rozvedení – v rodinách v čele se ženou jich je zastoupeno více (47 % v roce 2011 v kraji) než v rodinách v čele s mužem (40 %).
- V neúplných rodinách v čele s mužem nacházíme mnohem vyšší podíl ženatých, v čele se ženou pak vyšší zastoupení ovdovělých.

Neúplné rodiny v čele se ženou se závislými dětmi podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

Zdroj: ČSÚ

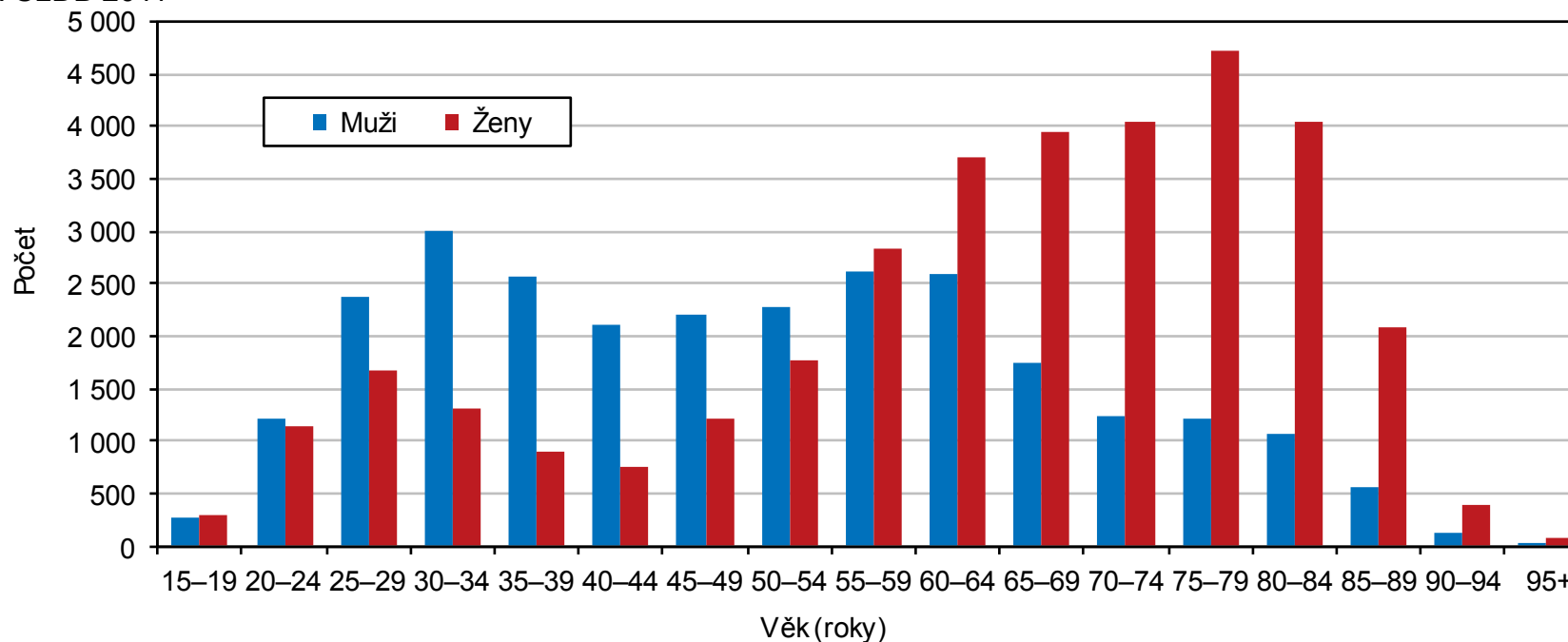
- Neúplné rodiny v čele se ženou s ekonomicky závislými dětmi (téměř 11 tis. domácností) se na všech neúplných rodinách v kraji v roce 2011 podílely 43,2 %, což je pátý nejnižší podíl v mezikrajském srovnání.
- Nejvyšší zastoupení rodin matek samoživitelek uvnitř kraje zjišťujeme v regionech s větším centrem – na Orlickoústecku, Pardubicku a Svitavsku.

Domácnosti jednotlivců

- Počet domácností jednotlivců (obdobně jako počet neúplných rodin) podle výsledků sčítání lidu v čase neustále roste.
- Domácnosti jednotlivců jsou nejčastěji tvořené vdovými seniory (s převahou žen) a svobodnými mladými osobami (s převahou mužů).
- Domácnosti jednotlivců mají nadprůměrné zastoupení v regionech s velkými městy.
- Pardubický kraj zaujímal podílem domácností jednotlivců-můžu (13 %) i domácností jednotlivců-žen (17 %) na všech hospodařících domácnostech čtvrtou nejnižší příčku v mezikrajském srovnání.

Věkové složení domácností jednotlivců podle pohlaví v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

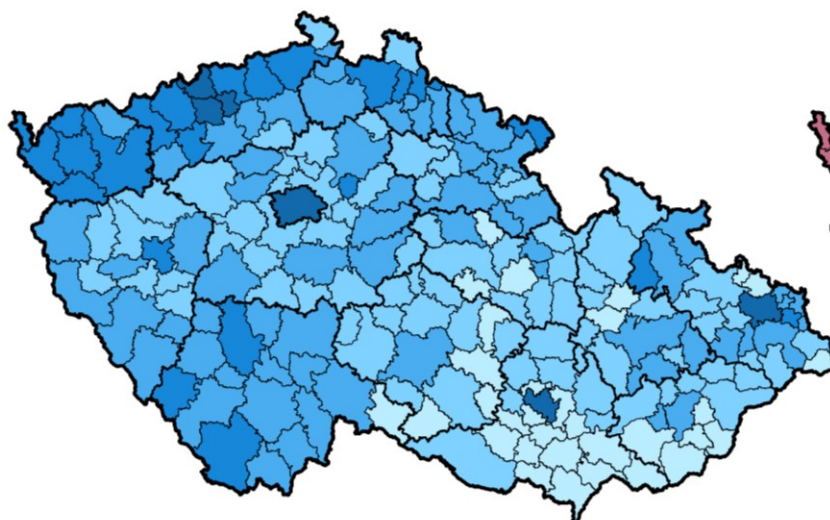

Bydlení domácností

- Mimo byty (nouzové bydlení, mobilní objekty, chaty, chalupy) bylo v kraji sečteno 1,7 tis. domácností, nejčastěji tvořených jednotlivci-muži (ze 41 %).
- Více než polovinu domácností sečtených v zařízeních (57 %) tvořily úplné rodiny bez závislých dětí a dalších 40 % neúplné rodiny v čele se ženou.
- Soužití domácností jednotlivců s jinou domácností v bytě je častější u mužů než u žen. S rostoucím věkem se podíl domácností jednotlivců bydlících v bytě samostatně zvyšuje, a to u mužů i žen.

Osoby žijící samostatně v bytě ve věku 15 a více let podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011

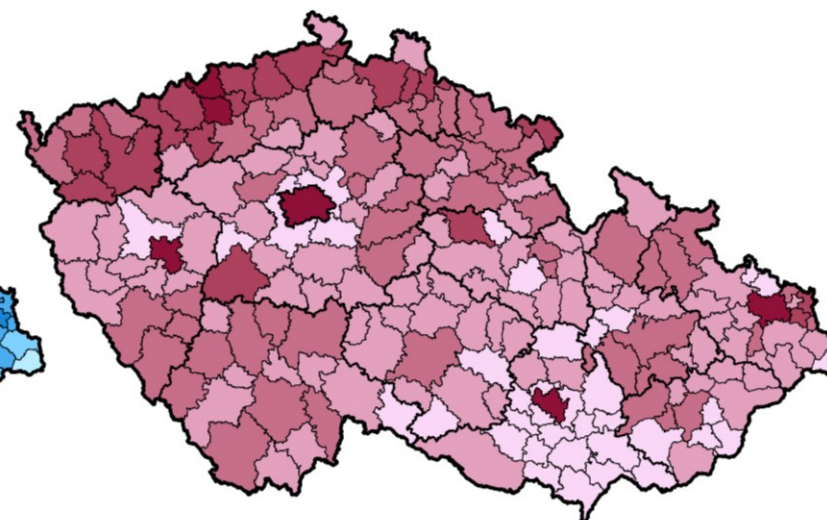
Muži

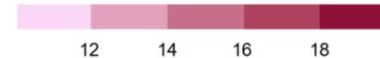
podíl na celkovém počtu osob stejného věku a pohlaví (%)

Ženy

podíl na celkovém počtu osob stejného věku a pohlaví (%)

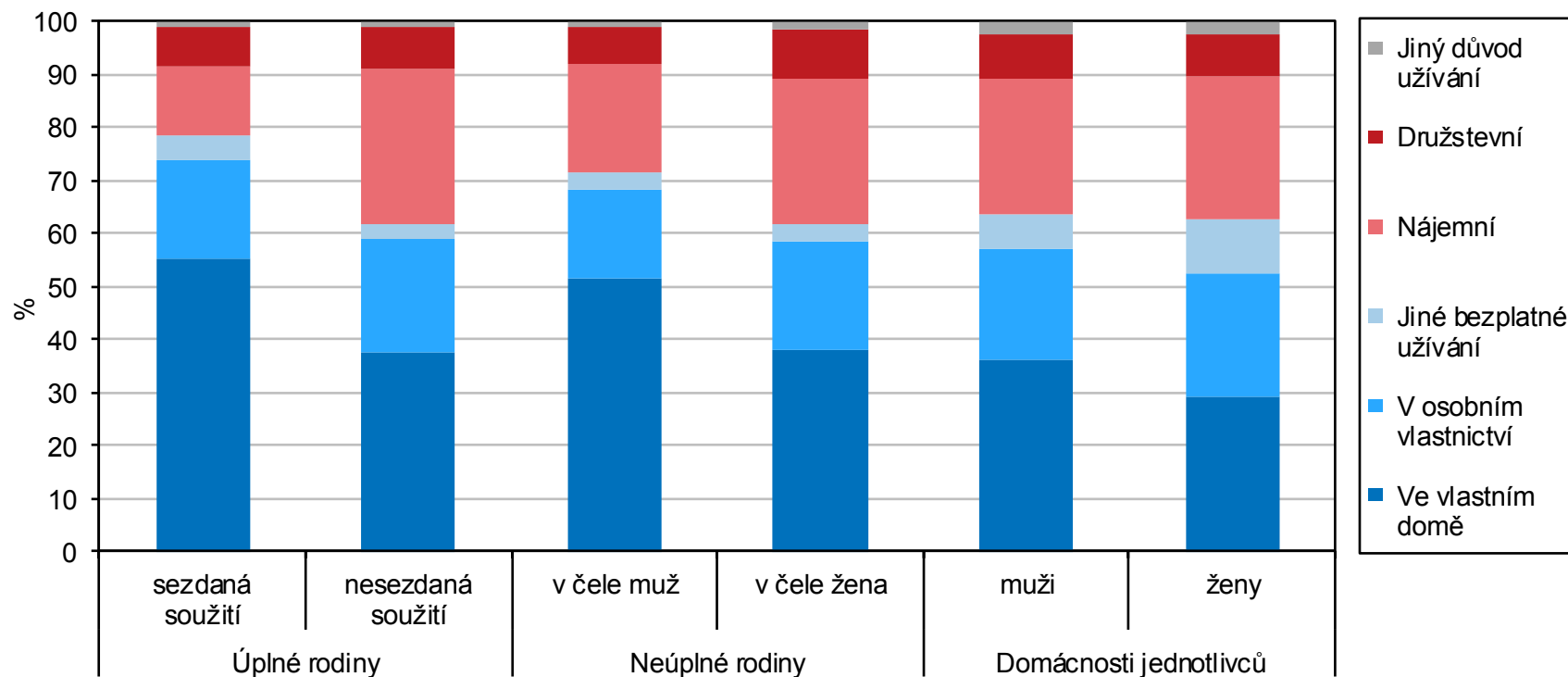

Bydlení domácností

- V úplných rodinách tvořených sezdanými páry je mnohem vyšší podíl bydlících v rodinných domech ve srovnání s nesezdanými páry.
- Úplné rodiny s ekonomicky závislými dětmi žijí častěji v rodinných domech než rodiny bez dětí.
- Neúplné rodiny v čele s mužem (oproti neúplným rodinám v čele se ženou) také častěji žijí v rodinných domech.

Domácnosti bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti a právního důvodu užívání bytu v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

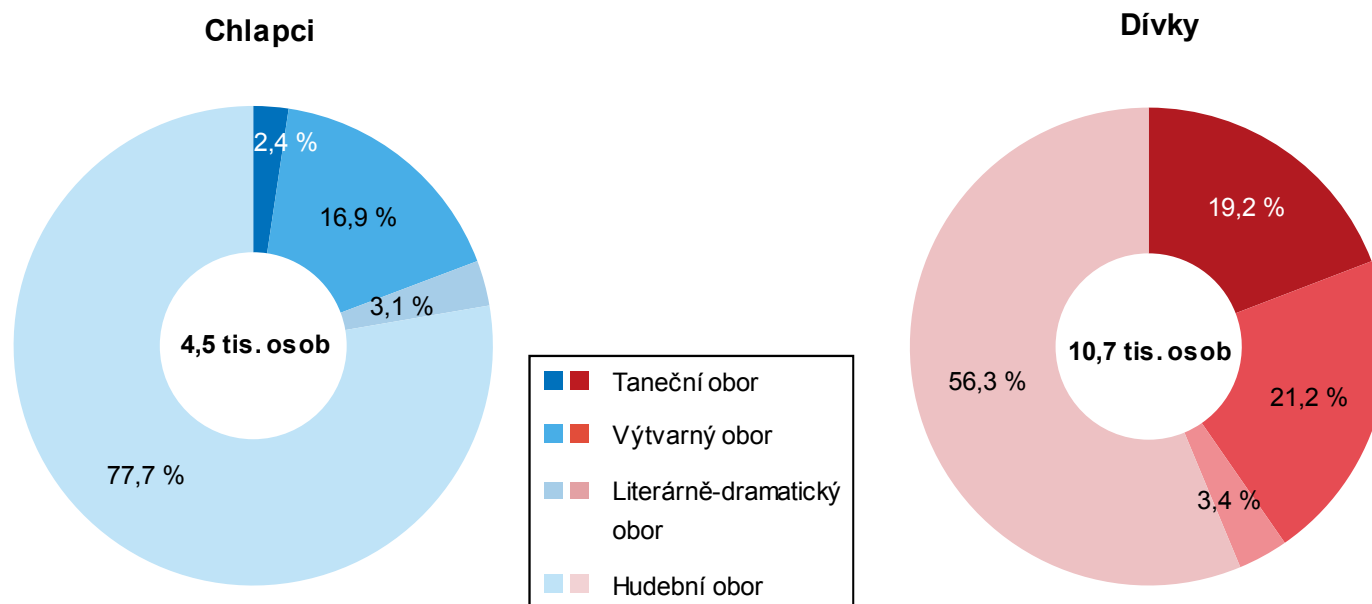
- Jednotlivci (především ženy) ve srovnání s ostatními typy domácností více preferují bydlení v bytovém domě.

Volnočasové aktivity – základní umělecké školy

- Mezi žáky základních uměleckých škol dlouhodobě převažují dívky (ve školním roce 2018/19 v kraji z téměř 71 %; podíl mírně nad průměrem ČR).
- Mezi chlapci mají výraznou převahu hudební obory, u děvčat je skladba oborů pestřejší, oproti chlapcům častěji preferují obory taneční.
- Počet žáků ZUŠ neustále roste (především zásluhou dívek).

Žáci základních uměleckých škol podle pohlaví a základních oborů v Pardubickém kraji ve školním roce 2018/19

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

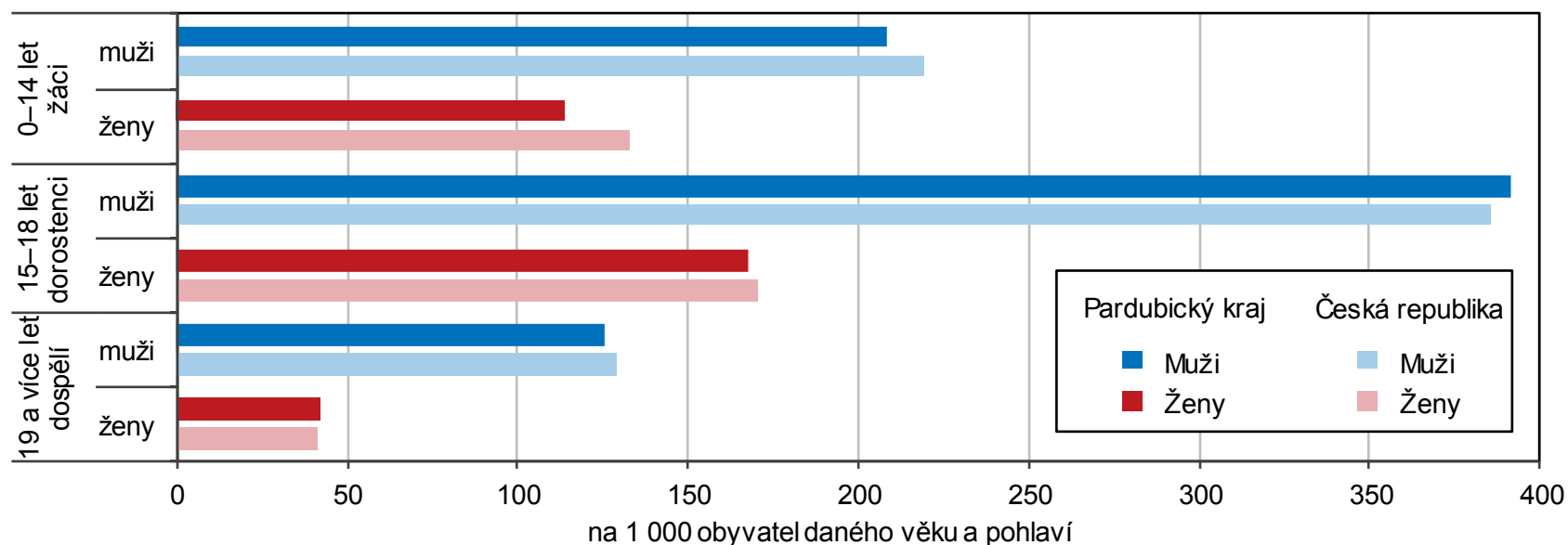
- Kraj se dlouhodobě řadí na přední místa počtem žáků ZUŠ v přepočtu na obyvatele (v roce 2018/19 mu patřilo 4. místo za krajem Zlínským, Karlovarským a Královéhradeckým).

Volnočasové aktivity – sport

- Sportovním aktivitám evidovaným v rámci ČUS se věnují častěji muži (mezi žáky, dorostenci i dospělými). Téměř 72% zastoupení mužů ke konci roku 2018 představuje hodnotu mírně nad průměrem ČR.
- Podíl žen mezi členy ČUS v posledních letech v kraji i celé ČR mírně roste.

Členská základna České unie sportu podle věku a pohlaví v Pardubickém kraji a ČR k 31. 12. 2018

Pramen: Česká unie sportu

- Po přepočtu na 1 000 obyvatel daného pohlaví a věku je patrná nejvyšší míra zapojení mužů i žen do sportovních aktivit ČUS mezi dorostenci ve věku 15 až 18 let (v kraji u mužů s nadprůměrnými hodnotami oproti republikovým).

Volnočasové aktivity – využívání internetu

- Muži využívají internet (včetně internetu na mobilním telefonu) v průměru častěji než ženy.
- Nadprůměrně jsou v kraji mezi muži i ženami zastoupeni uživatelé internetového bankovníctví i nakupující na internetu.
- Zatímco ženy mnohem častěji oproti mužům vyhledávají na internetu informace o zdraví, muži se naopak častěji věnují internetovému hraní her.
- Zastoupení internetových hráčů v kraji patří k nejnižším v mezikrajském srovnání.

Jednotlivci ve věku 16 a více let používající internet podle vybraných činností a pohlaví v roce 2017 (průměr let 2016–2018)

Zdroj: Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

	Celkem		Internet na mobilním telefonu		Internetové bankovníctví		Nakupování na internetu		Profil na sociálních sítích		Vyhledávání informací o zdraví		Hraní her	
	kraj	ČR	kraj	ČR	kraj	ČR	kraj	ČR	kraj	ČR	kraj	ČR	kraj	ČR
	Podíl z obyvatel ve věku 16 a více let (%)													
Celkem	78,3	78,7	43,4	50,0	58,6	52,3	53,5	49,6	43,1	45,6	43,1	47,3	15,9	20,8
muži	80,2	81,0	45,9	53,5	59,8	54,4	52,9	49,4	42,1	44,9	28,2	35,2	20,3	29,2
ženy	76,3	76,5	40,9	46,7	57,5	50,3	54,0	49,7	44,0	46,2	58,2	58,8	11,5	12,8
	Pořadí Pardubického kraje v mezikrajském srovnání													
Celkem	6.	x	12.	x	1.	x	1.	x	9.	x	11.	x	14.	x
muži	7.	x	14.	x	2.	x	2.	x	9.	x	11.	x	14.	x
ženy	6.	x	11.	x	1.	x	2.	x	9.	x	7.	x	9.	x

Kriminalita

- Kriminalita, vyjádřená **počtem objasněných skutků na 1 000 obyvatel daného pohlaví** za roky 2016–2018, dosahovala v Pardubickém kraji

- u mužů 12,2; v mezikrajském srovnání druhá nejnižší hodnota po Kraji Vysočina
- u žen 2,4; třetí nejnižší po Zlínském a Středočeském kraji

- Kriminalita, vyjádřená **počtem stíhaných osob na 1 000 obyvatel daného pohlaví** v roce 2018, dosahovala v Pardubickém kraji

- u mužů 10,0; v mezikrajském srovnání druhá nejnižší hodnota po Kraji Vysočina
- u žen 1,9; nejnižší hodnota spolu s Krajem Vysočina

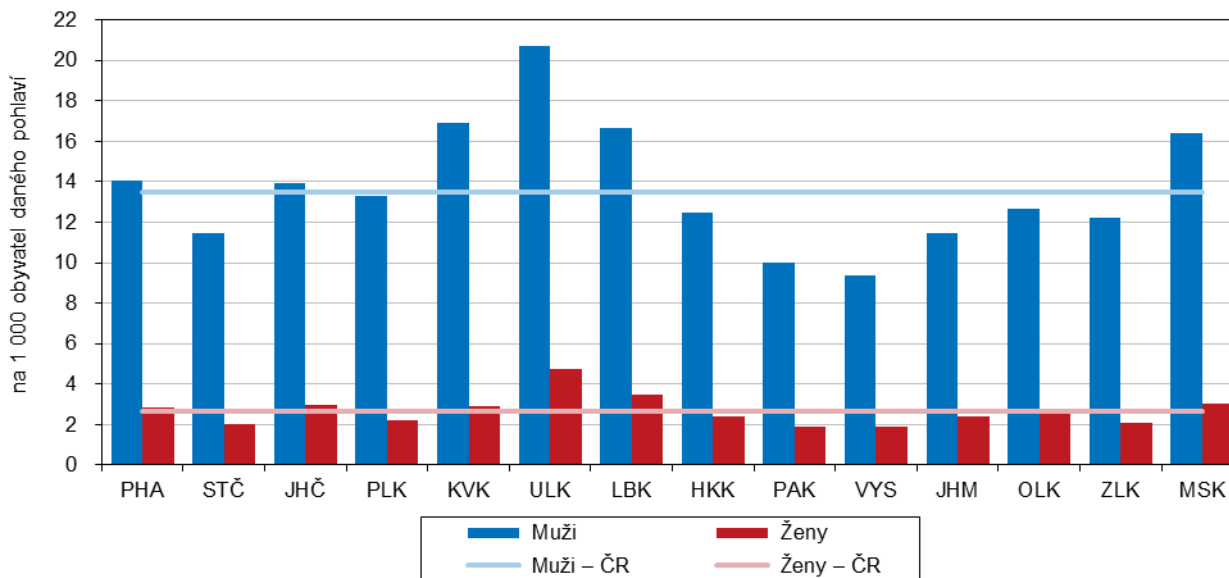
- Podíl žen na celkovém počtu

pachatelů objasněných skutků v kraji vzrostl z 11,7 % v roce 2010 na 18,5 % v roce 2017.

- Mezi objasněnými skutky mají ženy nejvyšší zastoupení na hospodářské kriminalitě. Nejméně se ženy podílejí na mravnostní kriminalitě.

Stíhané osoby podle pohlaví a krajů v roce 2018

Pramen: Policejní prezidium ČR

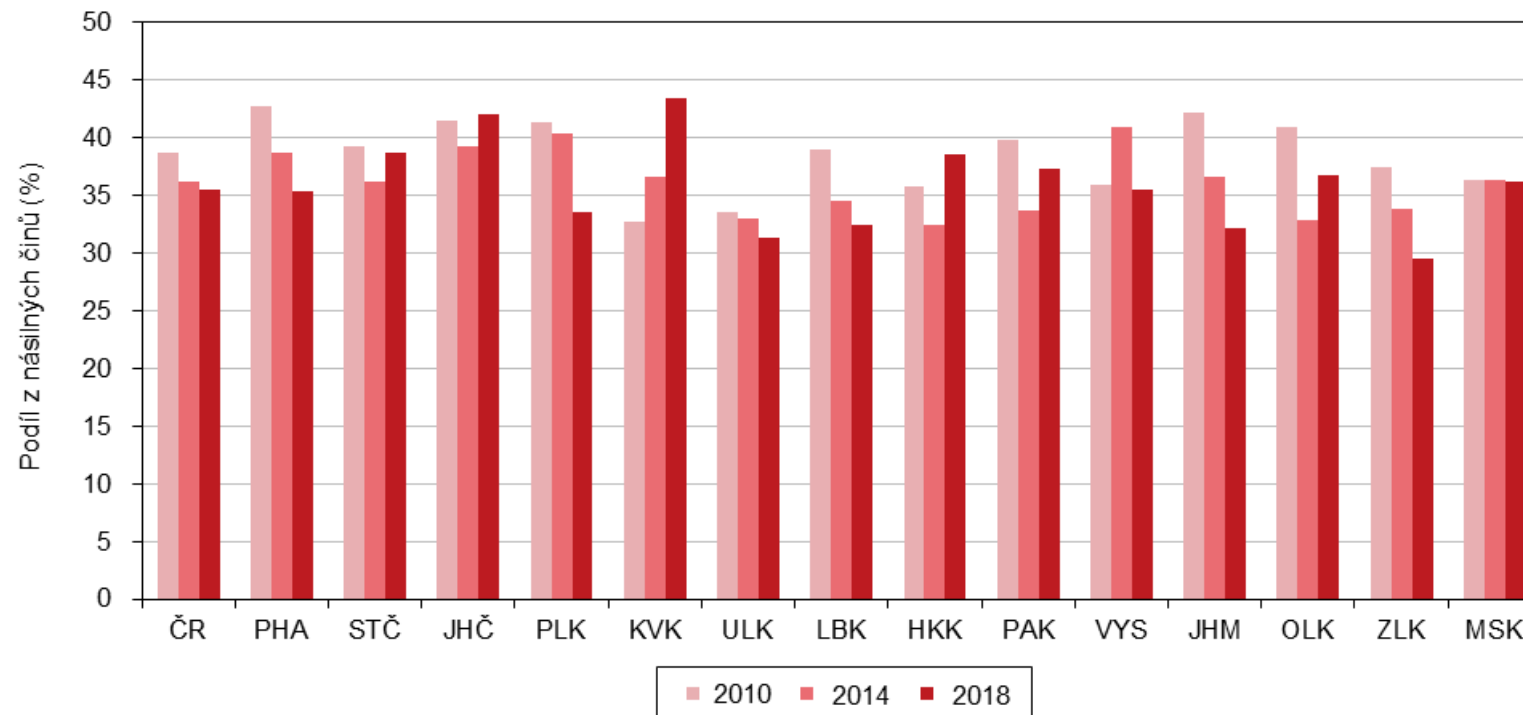

Kriminalita – násilí na ženách

- Data Policejního prezidia ČR zahrnují též údaje o **počtu registrovaných skutků násilné kriminality, kde objektem napadení byla žena**. Podíl takovýchto případů byl v roce 2018 v celé ČR 35,5 %.
 - nejvyšší podíl v Karlovarském kraji 43,5 %
 - nejnižší podíl ve Zlínském kraji 29,4 %
 - podíl 37,3 % řadil Pardubický kraj na 5. místo.

Registrované skutky násilné kriminality, kde objektem napadení byla žena, podle krajů

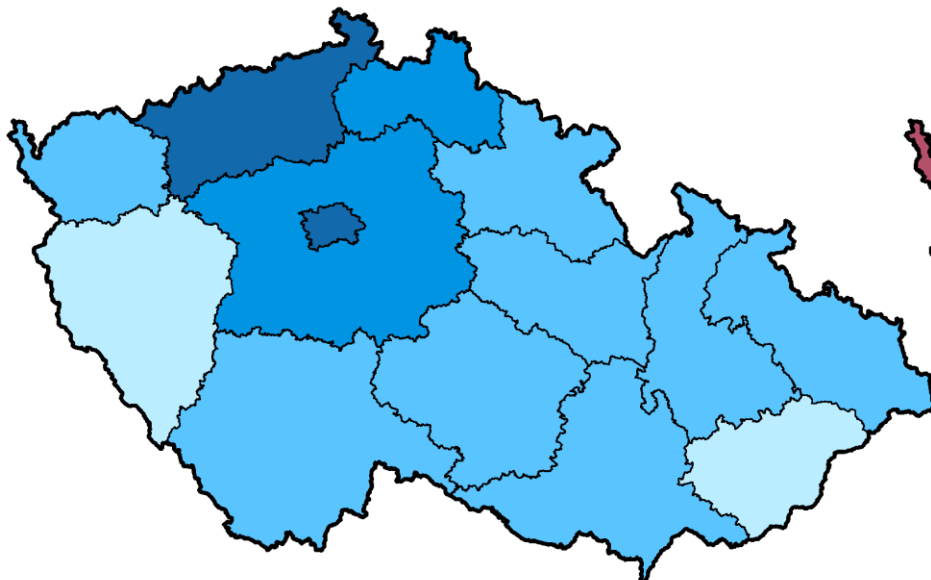
Pramen: Policejní prezidium ČR

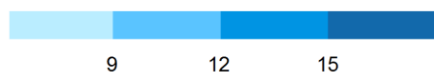
Dopravní nehody – viníci (zavinění)

Dopravní nehody zaviněné osobou podle pohlaví a krajů v letech 2013-2018 (roční průměr)

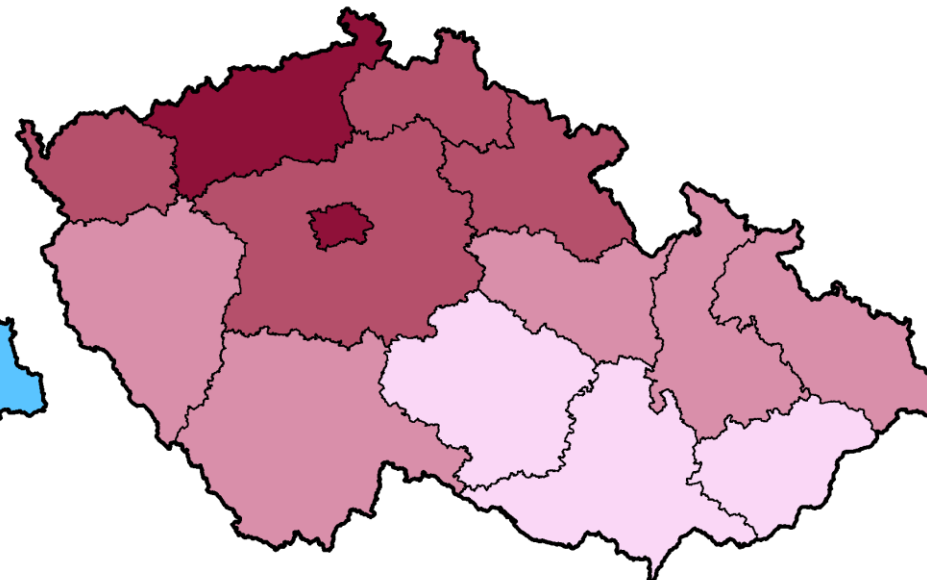
Muži

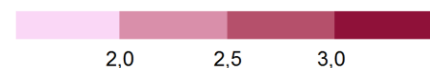
na 1 000 obyvatel stejného pohlaví

Ženy

na 1 000 obyvatel stejného pohlaví

Pramen: Policie ČR

- Z celkového počtu nehod zaviněných osobou v roce 2018 v ČR způsobili muži 82,1 % nehod a ženy 17,9 % (v Pardubickém kraji byl podíl žen 19,9 %).
- Po přepočtu na 1 000 obyvatel stejného pohlaví byl v ČR počet nehod zaviněných muži 13,3 (roční průměr let 2013–2018), u žen to bylo 2,8.
- Na území Pardubického kraje byla nehodovost mužů mezi kraji pátá nejnižší (10,1), u žen sedmá nejvyšší (2,3).

Dopravní nehody – následky

- V porovnání s celostátním průměrem (průměr let 2013–2018) byl v kraji podíl žen mezi usmrcenými osobami vyšší o 0,6 procentního bodu (ČR 23,5 %, kraj 24,1 %), mezi těžce zraněnými nižší o 2,7 p. b. (ČR 34,5 %, kraj 31,8 %) a mezi lehce zraněnými nižší o 0,5 p. b. (ČR 42,5 %, kraj 42,0 %).
- V uplynulých 10 letech byl nejvyšší počet usmrcených i zraněných osob mezi řidiči; mezi usmrcenými a lehce zraněnými následovala kategorie spolujezdců, mezi těžce zraněnými kategorie cyklistů.
- Nejvyšší podíl žen mezi usmrcenými i lehce zraněnými osobami byl v kraji u spolujezdců a mezi těžce zraněnými u chodců.
- Příznivější situace byla u cyklistů a u řidičů.

Následky dopravních nehod v Pardubickém kraji v roce 2018

Pramen: Policejní prezidium ČR

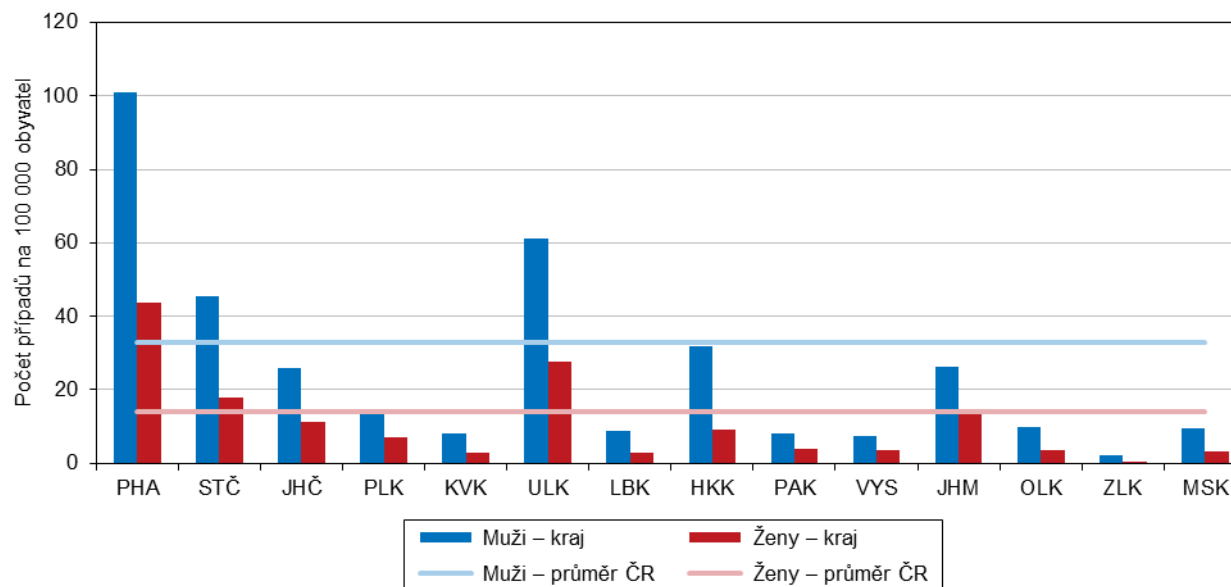
	Usmrcené osoby	Těžké zranění	Lehké zranění
Celkem	33	142	1 537
z toho ženy (%)	24,2	34,5	39,9
v tom kategorie účastníků silničního provozu:			
chodci	3	17	111
z toho ženy (%)	-	47,1	46,8
řidiči (mimo jízdního kola)	21	69	770
z toho ženy (%)	23,8	17,4	34,3
spolujezdcí	7	26	413
z toho ženy (%)	42,9	61,5	56,4
cyklisté	2	30	243
z toho ženy (%)	-	43,3	26,3

Závislosti – užívání návykových látek

- V roce 2017 se v ambulantních psychiatrických zařízeních v ČR léčilo 37 tis. osob zneužívajících psychoaktivní látky, z toho 35 % žen.
- Počet ambulantních pacientů užívajících alkohol v přepočtu na 10 tis. obyvatel stejného pohlaví byl v roce 2017 v ČR u mužů téměř dvojnásobný oproti ženám (muži 27,2, ženy 14,2).
- Také počet ambulantních pacientů užívajících nealkoholové drogy v přepočtu na 10 tis. obyvatel byl v ČR u mužů téměř dvojnásobný oproti ženám (muži 19,0, ženy 9,9).
- U většiny druhů nealkoholových drog převažují mezi pacienty muži, výjimku tvoří sedativa a hypnotika, kde je mezi pacienty více žen (na 10 000 obyvatel 1,7 mužů a 2,1 žen).
- V ambulancích se sídlem na území Pardubického kraje bylo v roce 2017 léčeno 868 pacientů, z toho 78 % z důvodu závislosti na alkoholu.
- 73 osob bylo léčeno ze závislosti na sedativech a hypnotikách, 33 na kanabinoidech, 9 na opiátech, 40 na ostatních stimulanciích a 22 na kombinaci drog.

Případy substituční léčby závislosti na opiátech/opioidech podle pohlaví kletů a kraje bydliště (průměr let 2017–2018)

Pramen: ÚZIS

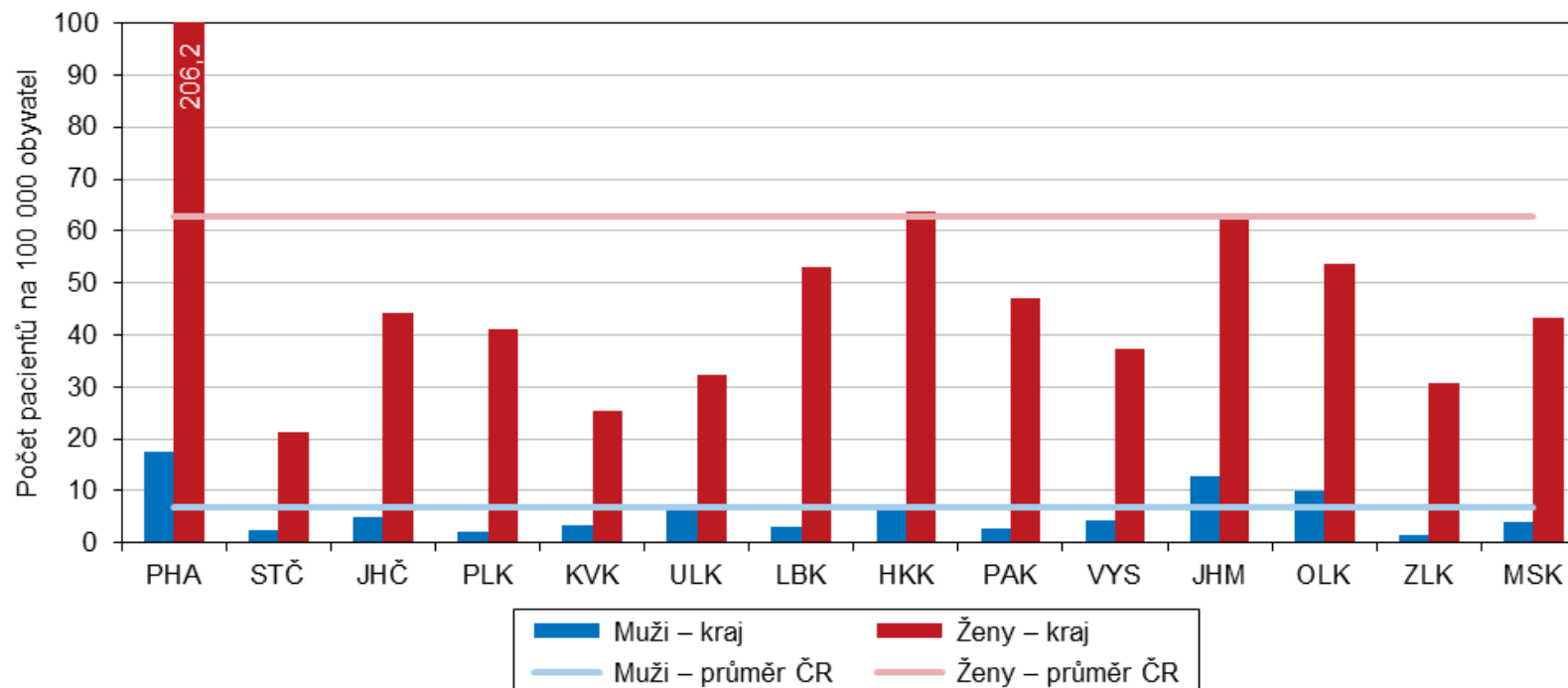

Závislosti – poruchy příjmu potravy

- Mezi ambulantně léčenými pacienty tvořily v roce 2017 ženy v ČR 90,4 %, v kraji 94,6 %.
- V přepočtu na 100 000 obyvatel stejného pohlaví byl v roce 2017 podíl ambulantně léčených pacientů z Pardubického kraje u mužů mezi kraji 4. nejnižší (2,7), u žen byl 6. nejvyšší (47,1).
- Po přepočtu na 100 000 obyvatel stejného pohlaví pocházelo v roce 2017 nejvíce hospitalizovaných mužů z Pardubického kraje (1,6), počtem 8,8 hospitalizovaných žen zařadil Pardubický kraj na čtvrté místo.

Ambulantní pacienti s diagnózou porucha příjmu potravy podle pohlaví a kraje bydliště v roce 2017

Pramen: ÚZIS

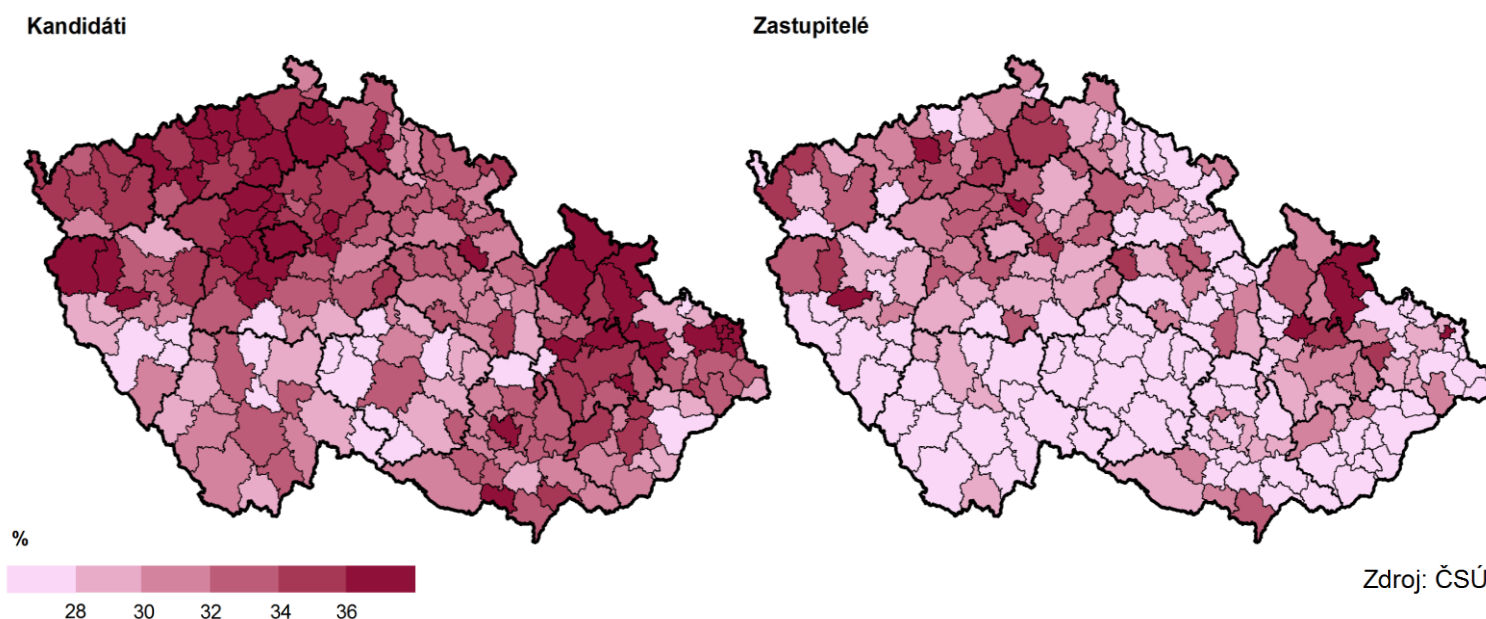

Komunální volby – podíl žen

- Zájem žen kandidovat do zastupitelstev obcí (městysů a měst) je oproti mužům dlouhodobě nižší a v čase roste jen pozvolna.
- Při komunálních volbách v roce 2018 byl v kraji podíl žen mezi kandidáty (32 %) pátý nejnižší v mezikrajském srovnání, zastoupení žen mezi zvolenými zastupiteli (28 %) bylo šesté nejnižší.

Podíl žen mezi kandidáty a zvolenými zastupiteli podle SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018

(včetně zastupitelstev městských částí a obvodů)

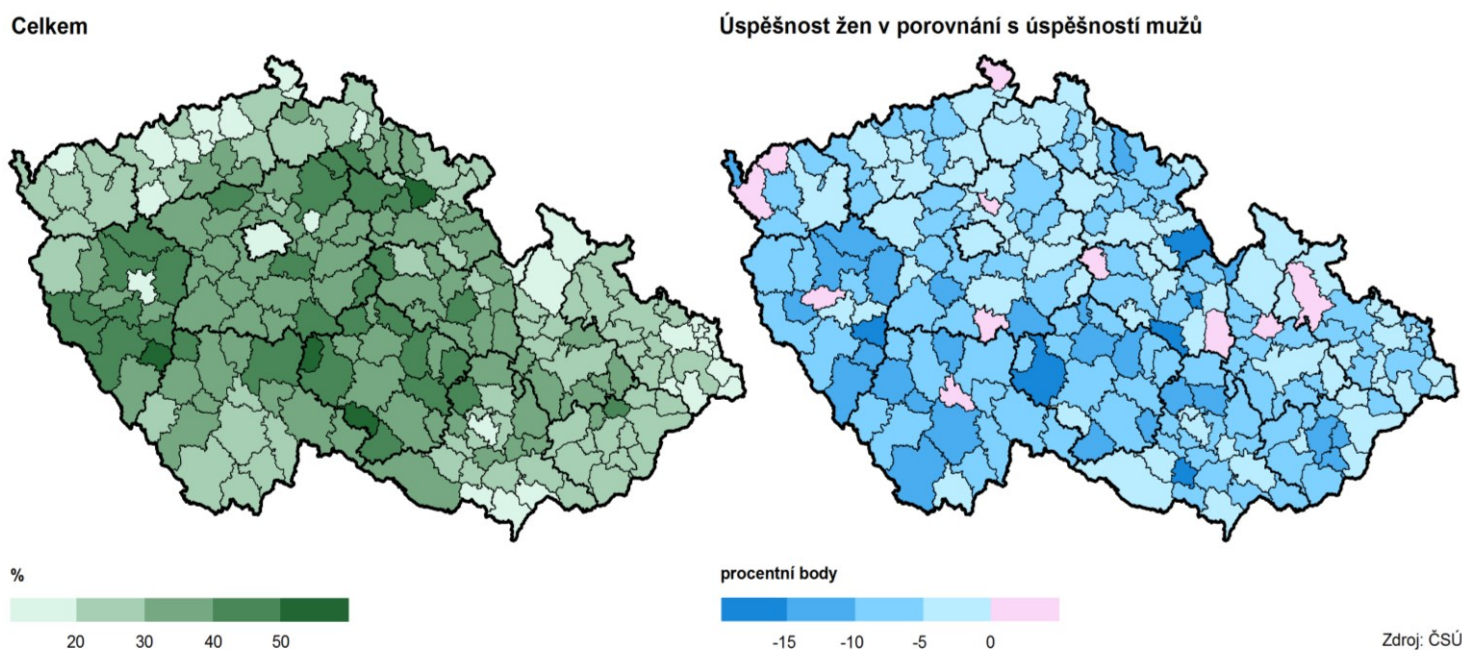

- Nejvíce byly ženy mezi kandidáty v kraji zastoupené na Svitavsku, Pardubicku a Přeloučsku; Přeloučsko spolu se Svitavskem a Holickem se vyznačují nejvyšším podílem žen mezi zvolenými zastupiteli.

Komunální volby – úspěšnost zvolení

- Úspěšnost zvolení žen je oproti mužům dlouhodobě nižší.
- Při volbách do obecních zastupitelstev v roce 2018 činil podíl zvolených mužů na všech kandidujících mužích v kraji 35 %, mezi ženami byla úspěšnost zvolení téměř o 6 procentních bodů nižší.

Úspěšnost kandidátů celkem a rozdíl v pohlaví podle SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018
(podíl zvolených zastupitelů na počtu kandidátů stejného pohlaví; včetně zastupitelstev městských částí a obvodů)

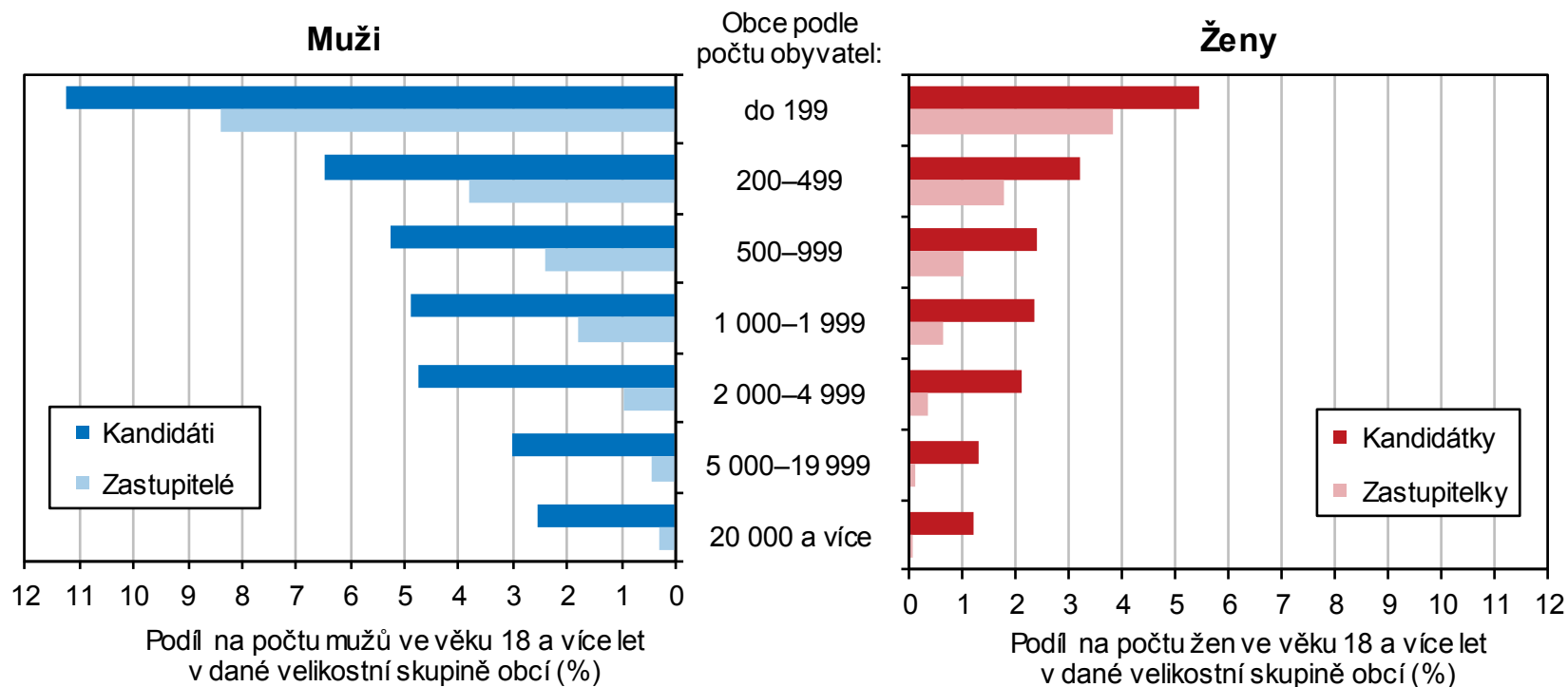

- Nejnižší úspěšnost mají (bez rozdílu pohlaví) nejmladší kandidáti do 30 let, nižší úspěšnost (i když zejména u žen neustále rostoucí) je typická i pro nejstarší kandidáty nad 60 let.

Komunální volby – obce

- S rostoucí velikostí obcí se zvyšuje počet kandidátů připadajících na jednoho zvoleného zastupitele a klesá tak úspěšnost zvolení (týká se mužů i žen).
- V absolutních počtech nacházíme nejvíce kandidátů v kategorii měst s 5 až 20 tis. obyvateli a nejméně kandidátů v nejmenších obcích do 200 obyvatel, po přepočtu na obyvatelstvo starší 18 let podíl kandidujících (i zvolených) mužů i žen s rostoucí velikostí obce postupně klesá.

Kandidáti a zvolení zastupitelé podle pohlaví a velikostních skupin obcí ve volbách do obecních zastupitelstev v Pardubickém kraji v říjnu 2018

Internetové stránky www.pardubice.czso.cz

Krajská správa ČSÚ v Pardubicích

[Kontakty](#) [Odkazy](#) [Časté dotazy](#) [Změny na webu](#)

[Statistiky](#)

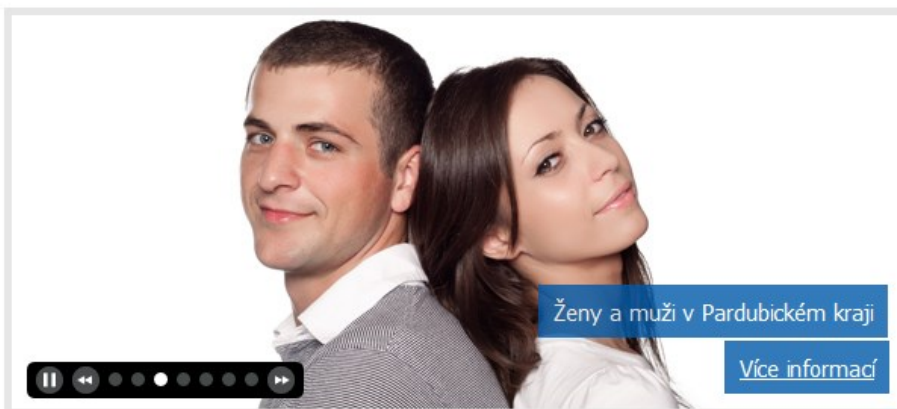
[Kraj, okresy ...](#)

[Databáze, registry](#)

[Číselníky, klasifikace](#)

[Výkazy, sběr dat](#)

[O nás](#)

Aktuality

31.10. [Vyšla analýza Ženy a muži v Pardubickém kraji 2018](#)

31.10. [Infolist č. 10/2019](#)

31.10. [Vyšla Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným...](#)

22.10. [Vodovody a kanalizace v Pardubickém kraji v roce 2018](#)

21.10. [Nejčastější jména dětí narozených v lednu 2019 v Pardubickém...](#)

21.10. [Cizinci v Pardubickém kraji ke konci roku 2018](#)

17.10. [Byla vydána analýza Vývoj obyvatelstva v krajích České republiky...](#)

Nejnovější údaje o kraji

Počet obyvatel	521 199 ↑
Průměrná hrubá mzda	29 579 Kč ↑
Podíl nezaměstnaných	1,87 % ↓
Dokončené byty	1 087 ↓
Hosté v ubyt. zařízeních	223 644 ↑

Vyberte si kraj

[Další ukazatele >](#)

[Více o regionech >](#)

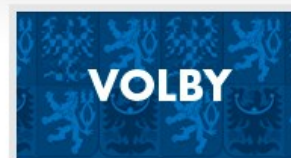
[Více >](#)

[Vydáváme >](#)

[Veřejná databáze >](#)

[Volby >](#)

[Nová webová prezentace >](#)

KONTAKTY

Kontaktní osoba	Telefon	E-mail
Ředitelka KS ČSÚ v Pardubicích Ing. Veronika Tichá	466 743 413	veronika.ticha@czso.cz
Oddělení terénních zjišťování Ing. Martina Myšková	466 743 445	martina.myskova@czso.cz
Oddělení informačních služeb Ing. Hedvika Fialová Ing. Monika Mikanová Mgr. Klára Vávrová Bc. et Bc. Aleš Trpík Spolupráce – RNDr. Petr Dědič	466 743 480 466 743 418 466 743 421 466 743 433 466 743 480	infoservispa@czso.cz hedvika.fialova@czso.cz monika.mikanova@czso.cz klara.vavrova@czso.cz ales.trpik@czso.cz

*Kontakt
pro
objednávky
publikací
a dalších
služeb
ČSÚ*

Úřední hodiny: PO, ST: 8-17 hod. , v ostatní pracovní dny po předchozí domluvě

Děkujeme za pozornost